

TPYUU U KÓPU DÉ

Nmî Mî ngê Njon u ngópu kópuni dyuu tpyó

Dini ghi n:i ngê Yesu Kédisu a pwene, a pii wo, u Mî ka kee wo, yi ngwo m:ââ podoy:a mî loo, Lóma lede knî y:oo Njedusalem u ngwo a pw:oo ngópu, Chóó Lémi u ngomo myedê pw:oo ngópu, Nju pi yilî tp:oo témi tap vya ngópu.

U kuwó dini ghi ngê m:ââ myoy:a mê limi mî loo, Lóma tpémi Yesu u yoo yi p:uu dnye d:uu. Yi ngwo yi yéli y:oo Yesu u dyépi Njon mgîmî ngópu, dyámê w:uu ngmê mbêmê dy:ââ ngópu, u pi Patîmos. Njon y:i doo ya, nmî Mî ngê kópu ndîfî yilî y:i u ngópu tpyé too. Njon ngê yi kópu yilî m:uu too, kópu yilî mye ny:ee too, u ngwo d:êê too. Dêpwo dpî, daa wóó k:oo yi kópu yilî m:uu too. Yélini Yesu ka yi ngwo dnye kélímî yi l:êê díy:o d:êê too, nmî l:êê díy:o mye d:êê too. Mgongo danêmbum ntee anyiné w:ee, Njon ngê kópuni m:uu too, yinté dpo w:ee tóó.

U kakê mê chámêchámê u kópu dyuu

1 ¹Kópuni daa kêmakêma adnyi pyodopyodo, nmî Mî ngê Yesu Kédisu ka a kêma too. Yesu ngê u dpodo pyu Njon ka enjel ngmê dy:ââ ngê, yi kópu yilî u kwo u ngwo mîné kêma too. Yesu ngê u yi doo kwo, A dpodo pyu yoo yi lama yi kópu dny:oo ya. ²Chóó Lémi mupwo Yesu Kédisu y:oo kópuni Njon ka a kêma tumo, Njon ngê u nkwo d:êê too, dêpwo k:omodanê. ³Nmî Lémi u kópu dyuu ala, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:i knî y:oo yoo yi ngêédî adnya a kpââ dé, n:i knî y:oo adnyi nyêmî dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, yi kópu dyuu ngê yi yéli wa ngee té, yi gha dmi wa pywálî té. Wa ngee té, mu kópu u díy:o ala kópu dé daa kêmakêma a pyodopyodo té.

Njon ngê Yesu u yoo u ngwo kwuno too

⁴Nê Njon, Yesu u yoo knî ye nîné d:êê, yélini p:aa pyudu knî yi kwo a pyede, Esiya Wee u kwo.

Nmî Mî nmye choo a vyuwo, nmyi nuw:o dmi ngmîdi ngê myechoo a pyépi. Yi pini ala ngwo a tóó, dye ghi yintómu doo a ya, chedê ngê daawa

pyódu. U Ghê Dmi nmye myechoo a vyuwo, ghéni dmi n:ii u ngîma wunê kwo, myenté dpodo pyudu a dódó ngê. ⁵Yesu Kédisu nmye myechoo a vyuwo, pini n:ii ngê nmî Mî u kópu dyuu ntênê nmo a áuwo. Yi pini nmî Mî ngê kpêênî mwiyé a pyidu ngê, dyámê mbêmê king yintómu yi kada pini ngê pyódu ngê.

Nmî nuu ghi dmi nódo a tóó, wêê n:ii p:uu pwii wo, nmî dono chedê too. ⁶Kóó k:oo kaa nmoo, nmî king ngê pyodo. Kêlí pini ngê pyódu nmoo. U Mî Chóó Lémi wéni pee ngê a tóó, mgídí u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kêlí kaa nmoo. U yi u ngwo a kwo, A yoo knî y:oo kn:aa yéli a ka myedê diyédiyé kalê téne. Pi knî y:oo dny:oo chaa kígha, u wêdêwêdê myedny:oo chaa kígha, chedê ngê kíngê pyódu. Yinté choo ya.

⁷Ngí m:uu yó. Nkalí too pee dmi mbêmê kîyedê pwiyé knî. Pi yintómu knî y:oo yi ngwolo knî y:oo wa m:uu ngmê, pi kuwa daangmêwa ghê. U yoo yintómu knî yi k:ii wanmî m:uu, n:ii knî y:oo kídosi íedê vya ngópu amye m:uu ngmê. Dyámê mbêmê yoo yintómu u l:êê dîy:o adnyi mbê. Yi kópu daawa têd:a, ndêndê ngê wa pyódu.^a

⁸Kada pini ndêndê, Chóó Lémi, dye ghi yintómu doo a ya, ala ngwo a tóó, chedê ngê daawa pyódu. Yi pini u wêdêwêdê mo daa mu tp:oo komo, apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé.

Njon ngê nmî Lémi u ngwo módu

⁹Nê nmyi mbwó Njon, Yesu kóó k:oo a k:ii nmo wee. U l:êê dîy:o a k:ii myino mgínî vyîmî té. Chóó Lémi u kópu dyuu pi knî ye noon:aa tpaépê, Yesu p:uu kópuni nî m:uu too, ye myenoon:aa tpaépê dé. Yi kópu u l:êê dîy:o Lóma lede knî y:oo mgîmî noo, ala dyámê w:uu Patfimos mbwa k:oo até mî km:êê noo. ¹⁰Nmî Lémi u wo ngê u Ghê Dmi mbêmê nmî Lémi noo chaa kígha. Yi ngwo dnye ndîí ngmênî nyongo, a kuwó a mbwolo. Dpuwo dpodombiy:e ntee anyi wuu, yi dnyeni yinté nî nyongo, ¹¹a ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té, yi puku dmi a yoo knî ye dpî dy:ââ ngi, yélini ala p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Epeso ngmê, Sîmêêna myomo, Pêêkamîm pyolo, Taiyataida podo, Sadis limo, Piladelîpiya wono, Leyodisiya pii.

¹²A kuwó nî diyé wo, nê, Pini n:ii a ka wunê mbumu, nî m:uu. Y:aa vyu wo, lam pyudu nî módu, yi kwo tédê kwo tédê dnye kwo. Yi lam pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo. ¹³Yi kêlí ghê pi ntee pini ngmênî módu, u kpîdí u mbwo ngmêdoo ya, u dí yu dmyeno doon:aa ya. U mbalêti yodo p:uu ngmêdoo t:a, nkól ntee tpile. ¹⁴U mbodo gh:aa dmi d:ud:umbiy:e kpaapîkpaapî, koo ntee kpaapîkpaapî, mye yinté. Ngwolo dé ndiya ndyuw:e puu ntee tpile dé. ¹⁵Nkéli chêépî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dé yinté myedpîmo a wuu mbele. Mbwa paa t:ââ ntee wunê dpudu yédi, u

^a 1:7 Mát 24:30; Dpodo 1:11

dnye mye yinté. ¹⁶U wéni pee kóó ngê pudu pyudu doo tpyé. L:êê taa u kwo ngmêdoo kwo, wo pe núwo, wo pe mye núwo. Kââdí dpodombiy:e ntee a pil:apil:a yédi, kwodo ng:oo dmi mye yinté. ¹⁷Dini ghi n:i ngê ní módu, yu km:ee ní dyimê wo, mbwee ntóó ntee tpile ngê ní pyodo. Kóó wéni peeni a p:uu yó, a ka pê, Namê nkíngê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. ¹⁸A ka pê, Nê Ghê u Kn:ââ. A ka pê, K:omo tpile ní pwene, ngmênê a ghê mê t:a, mēdaanî pw:onu, dye ghi yintómu anî ya. A ka pê, Pwopwo a yi yodo u maknopwo ní yó. A ka pê, A yoo yélini a pwopwo té, amênî pyidu té, a ka pê, Kwéli a pyede, yi ghi u keñe u kii a ngópu a tóó, keñe y:e wanî kpémî. ¹⁹A ka pê, Kópuni nye mumu té, dpî d:êê té. A ka pê, Yi kópu woni ala ngwo a pyodopyodo té, woni díyo wa pyaa dmi. ²⁰A ka pê, Pudu pyudu knî n:i a wéni pee kêê yedê chi m:uu té, lam pyudu knî n:i yi kwo tédê kwo tédê chi m:uu té, yi nt:u kópu dē nga n:aa tpaê dē. A ka pê, Lam pyudu knî yi kwo tédê yi nt:u kópu ala, a yoo pyudu, yi p:aani pyudu knî yi kwo a pyede. A ka pê, Pudu pyudu knî yi nt:u kópu, yi kada pini yoo.

Nmî Lémi ngê Epeso tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

2 ¹Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Epeso wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi. Yipi, N:i ngê pudu pyudu knî u wéni pee kóó ngê a tpyé té, lam pyudu knî yi vy:o a m:i, yi pini u kópu dyuu ala. ^b ²Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, U lama a tóó, dpodombiy:e nmyinê dpodo nyédi, u l:êê díy:o dono myenmyinê vyímî tumo. Yipi, Yoo dono yi wépi dmi nmyi pwaa ngópu, k:omo dyépi yoo nmyi mya tumo, nmyimo, Ka k:omodanê té. ^c ³Yipi, U l:êê díy:o dono nmyee a vyímî dé, dpîp:e kede dniye. ⁴⁻⁶Yipi, Nikólas u yoo knî y:oo kópuni a d:uud:uu tumo, doo u nuu u kópu ngê ntee a pyede, daa nmyi nuu u kópu ngê yinté mye pyede. Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi dono kópu ngmêda pyw:oo, u nuu ghi nmyi nódo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mēdaa yinté. Yipi, Kwéli dmyinê ghay dmi, y:i dmyinê nuw:o. Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó, mwiyé ntee nmyee a paa, yinté myedmyinê paa. Yipi, Nmyi dono daanmyinê kuwo t:oo, ye nmye wa a lê, nmyi lam u kwo tédê wa a y:oo, nmyi lam mēdaadi dnyednye.

⁷Yipi, U mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:i ngópu puu dē a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yéli u ntââ ngê wa pyódu té, Chóó Lémi u myângo vy:o adnyin:aa ya, yini n:i Ghê u Kn:ââ, kîgha adnyin:aa pîpî dé. ^d

Nmî Lémi ngê Sîmêena tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

⁸Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sîmêena wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

^b 2:1 Tpyuu 1:16,20 ^c 2:2 1 Njon 4:1 ^d 2:7 Gen 2:9; Tpyuu 22:1-2,14

Yipi, N:ii ngê kn:ââ a chópu, nkoo amímí yé, pwene, mêdê pii wo, ghê mê t:a, ala u kópu dyuu.^e ⁹Yipi, Dononi nmyinê vyímí tumo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi nté ndapí pyile njini, ngmênê kópuni d:ud:umbiy:e mb:aamb:aa, nmyi p:uu a t:a. Yipi, Yélini y:oo yinê ye Nmo Nju tpémi, u lama a tóó, yi yéli nmyi p:uu a peede tpapê nyédi, ngmênê yi yéli daa ndêndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee.^f ¹⁰Yipi, Kópuni yilí yi l:êê dîy:o daa kêmakêma anmyi mgíní vyímí, yi kópu kní yi p:uu nkíngê ngê kêê kídangê t:ee ngmê. Yipi, Ala kópu dpí ny:ee yó. Yipi, Setan nmyi p:uu adí d:uu, wa tókó nmyo, kní ngmê mbwa k:oo wa km:êê té, wo y:a anmyin:aa mgíní vyímí. Yipi, K:omo tpile nê u l:êê dîy:o wa vya nmyo, ngmênê nangê mb:ii, ghê kamí ngê wa pwila nmyo.^g

¹¹Yipi, U Mí u Ghê Dmi ngê u yoo kní ye kópuni dpí vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpí ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli myombó mêdaawa pw:oo dmi.^h

Nmí Lémi ngê Pêêkamím tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹²Nmí Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Pêêkamím wunê pyede, ala kópu dyuu dpí d:êê ngi, ye dpí dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii u ngópu l:êê taa a tóó, wope núwo, wope mye núwo, ala u kópu dyuu.ⁱ ¹³Yipi, Kwéli nmye pyede, u lama, Setan u pi ndíê ngê y:i dê pyódu. Yipi, Nê ka ntênê nmye kélímí té. Yipi, K:omo tpile Setan kwéli a tóó, nê u dpodo pyu ndêndê Antipas nmyi vy:o vya ngópu, ngmênê yi ngwo dpíp:e mb:ii noo. ¹⁴Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi kópu kní ngmêkêda pyw:oo. Yipi, Mbalaam ngê Mbalak ló dini ntee a ndiye kwólu, Yisíléli tpémi u ngwo a lvêêdí too, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo ka a y:ee tumo, ma tumo, pyââ ti tédê mye núw:o tumo, yipi, nmyi vy:o pi kní ngmê yinté kópu kní yi p:uu a ndiye té.^j ¹⁵Yipi, Myenté nmyi vy:o pi kní ngmê Nikólas u yoo kní yi p:uu a ndiye té. ¹⁶Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó. Yipi, Daanmyinê kuwo t:oo, ye límílimí ngê nmye wa a lê, l:êê taa n:ii u kwo a kwo, u ngwo amí vya nmyo.^k

¹⁷Yipi, U Mí u Ghê Dmi ngê u yoo kní ye kópuni dpí vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpí ny:ee ngê.

Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, yi yéli kóó k:oo wa kaa té, ngmee u nté, ntini n:ii u pi mana, ye amí y:oo. Yipi, Yi yéli ye ngmêngmênté chêêpí kpaapíkpaapí kní ye angmê y:oo, chêêpíni kní yi p:uu yi pi dmi kamí ngê wa d:êê té. Yipi, Yi pi kamí dmi pi ngmê u lama daadnyi ya, yi mo yi lama adnyi ya.

^e 2:8 Tpyuu 1:17-18 ^f 2:9 Njems 2:5; Lóma 2:28-29; Tpyuu 3:9 ^g 2:10 Mát 10:28; 2 Tim 4:8; Njems 1:12 ^h 2:11 Tpyuu 20:14; 21:8 ⁱ 2:12 Tpyuu 1:16; Hipílu 4:12
^j 2:14 Num 25:1-9; 31:16 ^k 2:16 Tpyuu 1:16; 19:15

Nmî Lémi ngê Taiyataida tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁸Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Taiyataida wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Ala Chóó Lémi Tp:oo u kópu dyuu, pini n:ii ngwolo dê ndiya ndyuw:e puu dê, nkéli chêêpî pee ntee wunê wuu mbele yédi, yu dê yinté myewumê wuu mbele mo.¹ ¹⁹Yipi, Kópuni nmyinê d:uud:uu tumo, u lama. Yipi, U lama a tóó, u kwo nmye kêlímî té. Yipi, U lama mye tóó, nmyi nuu ghi dmi numo nódo a tóó, pi knî ye mb:aamb:aa ngê nmye vyuwo té. Yipi, U lama a tóó, nmyi pi ka vyuwo mwiyé ntee doo a ya, ala ngwo mēdaa yinté, ndî ngê dê pyódu. ²⁰Yipi, Ngmênê nê ngê nmyi kópu ngmēda pyw:oo. Yipi, Pyópuni u pi Njesipel, pyópuni ngê ngmênê u kwo Chóó Lémi u komo a kapî ngê, yipi, lukwe dîy:o yi pyópu ngê nê u yoo a ndiye kîgha té, u ngwo a pyââ ti nyédi, tpile tp:oo n:ii k:omo yâpwo u l:êê dîy:o dpî nk:êê ngmê, myoo ma ngmê. ²¹Yipi, Nê ngê dye ghi ka dówodówo, yi pyópu ngê u dono u ngwo a kuwo téne, ngmênê u yi u ngwo daa kwo, Mââ ti nî yé. ²²Yipi, Mbii ndîi u ngwo ngmêwunê t:emî. Yipi, Yélini u maadî a kwo nyédi, yi dono daawa a kuwo t:oo, ye mgínî vyímî ndîi myewunê pyw:émî ngmê. ²³Yipi, Nê ngê yi pyópu u yoo mye vye té. Yipi, Dini ghi n:ii ngê a pwopwo té, pi yintómu yi lama wa yââ, a wo, Nê ngê yoo yi gha dmi u lama dé, yi nuw:o dmi mye u lama dé. Yipi, Nmyo ngmêngmênté nê ngê nmyi dpodo knî yi dîy:o wa pwila nmyo.

²⁴A ka pê, Yélini yi pyópu p:uu a ndiye té, yinê ye Setan u tumu kópu ndîi dé yi p:uu a ndiye té. A ka pê, Taiyataida tpémi yélini yi tumu kópu knî yi p:uu dēdnyimo a ndiye, a ka pê, ala kópu ye dpî vyi ngi, yipi, Nê ngê nmyi dpodo ndîi ngê dēwunê pyépi, u kwo ntênê dmyinê kêlímî, ²⁵u nuu u kópu dé yidmyinê d:uud:uu dé, u dî wéni n:ii ngê wa a diyé. ²⁶⁻²⁷A ka pê, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, a nuu u kópu dé adnyi d:uud:uu dé, u dî wéni n:ii ngê anê diyé, a ka pê, M:aa ngê wêdêwêdêni a ka a kpo, yi wêdêwêdê ye amy:aa y:oo. A ka pê, Pi dyêêdî yintómu yi kada pini ngê wanî pyódu té. A ka pê, King knî y:oo kiyé ntee a tpyé tumo, nkéli chêêpî u kiyé yinté amyednyi tpyé dé. A ka pê, Y:amî d:ââ nkichi pee ngê ntee anyi pwââ, yoo dono koo dyuu ngê yinté wa pyódu t:oo.^m ²⁸A ka pê, Mywe dpodombiy:e ntee a dnyednye, yi pi dmi ndîi ngê yinté wanî pyódu té.ⁿ

²⁹A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dé a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Sadis tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

3 ¹Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Sadis wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

¹ 2:18 Tpyuu 1:14-15 ^m 2:26-27 Psalm 2:8-9 ⁿ 2:28 Tpyuu 22:16

Yipi, Pini n:ii ngîma Chóó Lémi u Ghê Dmi a kwo, ghéni dmi n:ii ngê dpodo pyudu a dódó ngê, myenté pini n:ii ngê pudu pyudu a tpyé, ala u kópu dyuu. Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Pi kní ye yinê ye nmyi ghê dmi a pyede, ngmênê wunê nmyi pw:oo dniye.^o ²Yipi, Nê u Yâpwo ngê dpodoni íedê kaa nmyoo, u lama a tóó yi dpodo têdê nmye mgeemgee té. Yipi, A pii dmyeno. Yipi, Nmyi kêlímî daa kêmakêma a pwopwo. Yipi, Mê wêdêwêdê kalê yó. ³Yipi, Kópuni nmyinê pyw:ee ngópu, kópuni nmyinê ny:ee tumo, dmyinê nuw:onuw:o dé, myedmyinê d:uud:uu dé, nmyi dono a kuwo tóó. Yipi, Nê u kópu daanmyi ny:ee knomomê, ye daa nmyi lama kpáapi k:ii nmye wa t:aa, wa ngwéti nmyo, wamye kpada nmyo.^p ⁴Yipi, Sadis tpémi, nmyi vy:o pi ngmê kní y:oo yi gha dmi tupwótupwó ngê daa pyódu tumo. Yipi, Yi yéli ye kpîdí kpaapíkpaapí waní y:ee té, yi k:ii anmî m:ii, mu kópu u díy:o a nuu u kópu ye d:uud:uu tumo.^q ⁵Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli kpîdí kpaapíkpaapí dmi kêlê adnyi m:ii. Yipi, Yi yéli yi ghê dmi a t:a, yi pi dmi mbóó p:uu myewunê pyede. Yipi, Nê ngê yi yéli yi pi dmi daawa vya té. Yipi, M:aa u ngîma, u enjel yoo mye yi ngîma, nê ngê yi wépi dmi daawa puwâ.^r

⁶Yipi, U Mí u Ghê Dmi ngê u yoo kní ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dé a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Piladelîpiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

⁷Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Piladelîpiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, N:ii p:uu dono daa t:a, k:omodanê kópu myedaa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini king Dépidi ntee pini, keñe u kii ka tpyé. Yipi, Keñe dpî kpêmî, doo u ntââ pi ngmê ngê mēdaawa kuwo, dpî kuwo, doo u ntââ pi ngmê ngê mēdaawa kpêmî.^s ⁸Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu t:oo, u lama dé. Yipi, K:omo tpile nmyi wêdêwêdê daa ndîi, ngmênê u dnye nmye nyêmî ngópu, dpîp:e mb:ii ngópu. Yipi, Keñe nmye da kpêmî, doo u ntââ pi ngê daawa kuwo. ⁹Ala kópu dpî ny:ee yó. Yipi, Yélini y:oo yinê ye, Nmo Nju tpémi, a k:omodanê té, daa ndêndê ngê Nju tpémi, Setan u yoo vy:o a wee. Yipi, Yi yéli nmyi yi yodo u maknopwo wa yé té, yi yi mbodo dmi ngê k:ame nmye wa ghê dmi, yi lama u ngwo wa yââ, awo, Nê nódo yi nuu ghi dmi a tóó.^t ¹⁰Yipi, Nê u dnye nmye nyêmî ngópu, u l:êê díy:o dono nmyinê vyímî tumo, yipi, yi kópu u l:êê díy:o dono ndîi vyímî têdê wada a ngêêpî nmyo, dini ghi n:ii ngê Setan ngê dyámê mbêmê pi yintómu ada a tókótókó. ¹¹Yipi, Nê daa kêmakêma wunê diyédiyê. Yipi, Kópuni nmyi ny:ee tumo, dmyinê tpyé dé, máá dini p:uu nmye wee, nangê

^o 3:1 Tpyuu 1:4,16 ^p 3:3 1 Tes 5:2 ^q 3:4 Njuda 1:22-23 ^r 3:5 Tpyuu 7:9; Luukí 10:20
^s 3:7 Is 22:22 ^t 3:9 Is 60:14

kn:aadi. Yipi, Pi ngê kn:aa máádi p:uu kîngê kaa nmyo, kminté p:aa mb:aa daanmy:uu taa dmi. ¹²Yipi, Yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yipi, nê ngê yi yéli k:ââ pââ ngê wa pyódu té, u Yâpwo u ngomo p:uu wa kaa té, yi yéli y:oo yi ngomo mēdaawa a kuwo ngmê. Yipi, Nê ngê u Yâpwo u pi yi yéli yi p:uu wa d:êê, chóó u pi kamî yi p:uu wamye d:êê. Yipi, U Yâpwo u p:aa, Njedusalem kamî, mbóó p:uu wa a ndê. Yipi, Nê ngê yi p:aani u pi yi yéli yi p:uu wamye d:êê.^a

¹³Yipi, U Mî u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

Nmî Lémi ngê Leyodisiya tpémi ye kópuni dy:ââ ngê

¹⁴Nmî Lémi ngê a ka pê, A yoo yélini Leyodisiya wunê pyede, ala kópu dyuu dpî d:êê ngi, ye dpî dy:ââ ngi.

Yipi, Pini n:ii p:uu k:omodanê kópu d:ud:umbiy:e daa t:a, ala u kópu dyuu. Yipi, Yi pini ngê u Mî u kópu dyuu ntênê nmye a núwo, daangmê kn:aadi ngê. Yipi, U Mî ngê tpile yintómu l:âmo ngê, yi kada pini ngê pyódu ngê.^y ¹⁵Yipi, Kópuni nmye d:uud:uu tumo, u lama dé. Yipi, Ntii nmyi mênê daa tóó, kuu nyi nmyi mênê myedaa tóó, u kwo pwópwó ngê nmye pyede. Yipi, U yi u ngwo daa kwo, Pwópwó ngê nmyi ya.^w ¹⁶Yipi, Yi kópu u l:êê dîy:o wamê kwada kalê nmyo. ¹⁷Yipi, Ala kópu nmye tpaépé ngópu, nmyimo, Nmo ndáápi dé, mb:aamb:aa ngê nmo pyede, tpile yilî u ntââ mbêmê myino pyede. Yipi, Nmyi lama daa tóó, dnyinté nmye pyede, nmyo ngópuch:anê yoo, nmyo pinté yoo, kn:ââ mbwii nmye pyede, nmyi ngwolo dmi kâpwe dé.^x ¹⁸Yipi, Ala kópu a ny:ee yó. Yipi, Nkól n:ii p:uu dyââpe daa t:a, u kwo ngmê pwila yó, ndêndê ngê ndáápi ngê u ngwo anmyi pyaa dmi. Yipi, Kpîdí kpaapîkpaapî knî u kwo ngmê pwila yó, kn:ââ mbwii mēdaapîdmyinê m:ii, mywenemywene tédê pi knî y:oo mēdaapaa m:uu nmyinê. Yipi, Yi komo knî u kwo ngmêdpî pwila yó, nmyi ngîma pêdê vyilê tóó, yélî u ngwo paa m:uu yó.^y ¹⁹Yipi, Yélini yi nuu ghi dmi nódo a tóó, a kpadakpada too, a wátiwáti too. Yipi, Nmyi dono a kuwo tóó, dpodombiy:e p:uu dmyinê dpodo, nmyi nuu u dpodo ngê choo ya.^z ²⁰Yipi, Ala kópu ny:ee yó. Yipi, Nê keñe t:âmo ka kwo, ka depedepe. Yipi, N:ii ngê u dnye wa ny:oo, keñe u kwo wa a kpêmî, yi ngomo k:oo wa kee, nipi adpî ya kmaapî.^a ²¹A ka pê, Dono a yi yodo u maknopwo ntee nî yó, M:aa u nkîgh:ê ntee n:uu yaa wo, yélini dono p:uu adnyi l:êê, yi mbodo dmi mudu y:i wa yââ, yi yéli a nkîgh:ê yinté amî yaa dmi.^b

²²A ka pê, M:aa u Ghê Dmi ngê u yoo knî ye kópuni dpî vyi, n:ii ngópu puu dê a t:a mo, yi kópu dpî ny:ee ngê.

^u 3:12 Tpyuu 14:1 ^v 3:14 Tpyuu 19:11; Kílosa 1:15 ^w 3:15 Lóma 12:11

^x 3:17 Luukí 12:21; Njems 2:5 ^y 3:18 Is 55:1 ^z 3:19 Hipílu 12:7; 1 Kódin 11:32

^a 3:20 Njon 14:23 ^b 3:21 Mát 19:28

Nmî Mî u ngwo a chaa kîgha ngópu, mbóó p:uu

4 ¹U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, keñe kpêmî ngmê mbóó p:uu ní módu. Pini n:i u dnye dpuwo k:i mwiyé ní nyongo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Al:i a kee. A ka pê, Kópuni díyo a pyodopyodo té, ngópu n:aa tpyuu té. ²Yi ngwo nê, Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê até dê mgímî nê. Yi ngwo nmî Mî kwéli a tóó, mbóó p:uu, u ya têtê ní módu.^c ³Pini n:i y:i doo ya, kwodo ng:oo dmi doo dnyednye, mtyemtye mye yi kuu yââ. Yi kêlî ghê ntii ghi ngê a yina ngê. Yi ntii ghi yi kuu yââ.^d ⁴Nmî Mî u yoo yi kada pini myoy:a mê páádi nmî Mî a yina ngópu, yi ya têtê dmi yi mbêmê dnye ya. Yi kpídî dmi kpaapîkpaapî dé, yi mbêmê kidon knî ngmêdoo kwo, nkól ngê l:âmo too. King ntee pini ngê u ngwo pyaa dniye.^e ⁵Nmî Mî kwéli doo ya, límî y:i doo kílîkílî, mwini y:i myedoo mbumu, dnye ndîf yilî ní nyongo. Nmî Mî u kada pywápê k:i ntee tpile pyudu ní módu. Yi pywápê pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi. ⁶Nmî Mî u kada tpile m:uu ní módu, ntii ntee tpile, kââyikuu yidoo kwo, tpile p:uu dêpwo pyodopyodo.

Nmî Mî kwéli doo ya, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina ngópu. Yi tpile tp:oo páádi knî yi p:uu ngwolo daa ngmídi doo kwo, yi kada yilî, yi kuwó mye yilî.^f ⁷Mwiyé mwiyé tpile tp:oo layóni ntee tpile, myomoni pudumakó ntee tpile, pyoloni kwodo ng:oo dmi, pi u kwodo ng:oo dmi ntee yinté, podoni maalî ntee tpile, doo mgalê. ⁸Yi tpile tp:oo páádi knî yi núupee wéniwéni dé. Yi núupee knî yi p:uu ngwolo yilî doo kwo, k:oo ntee, kuwa mye yinté. W:êênî mgídî vy:o dye ghi yintómu a wéti nyédi, daawa yé ngmê, apu,

Nmî Yâpwo Lémi ndîf,
u wêdêwêdê mu daamo tp:ook:omo.

Dyââpe p:uu daa t:a,
dono p:uu daa t:a,
k:omodanê p:uu myedaa t:a.
Dye ghi yintómu doo a ya,
ala ngwo a tóó,
chedê ngê daawa pyódu.^g

⁹Pini n:i chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, dini ghi n:i ngê yi tpile tp:oo páádi knî y:oo a chaa kîgha ngópu, a kwunokwuno ngópu, u pi a kmímî ngópu, ¹⁰yi ngwo kada pini myoy:a mê páádi knî kwodokwodombiy:e k:ame u kwo dpî ghê dmi. Yi mbêmê kidon dpo y:ee t:oo, u kada dpî kée t:oo, dpo, Dp:oo king yoo, pini n:i chedê ngê daawa pyódu, vyílo yi pini yi king ndêndê. A wéti nyédi, kwodpo,

^c 4:2 Is 6:1 ^d 4:3 Ezek 1:28 ^e 4:4 Mát 19:28; Luukí 22:30 ^f 4:6 Ezek 1:5-10
^g 4:8 Is 6:2-3

¹¹Nmî Lémi, nmî Yâpwo,
 U p:o dpî yé, nmo chaa kîgha ngi,
 mî nmo kmîmî,
 mu kópu u dîy:o ngwêdêwêdê ndîî.
 Tpile yilî yintómu ñyóó nyi l:âmo ngê,
 ñyóó l:êê dîy:o a pyede,
 yi ghê dmi mye pyede.

Kópuni dyuu nmî Mî ngê wunê a ngmo ngê Njon ngê u ngwo módu

5 ¹Yi ngwo nmî Mî u wéni pee kóo yedê puku pee daadîî ngmênî módu, kmongo ngmê. K:oo d:êê ngmê, kuwa mye d:êê ngmê. Chââ vyi ntee anyi kââ, yi puku pee p:uu chââ u l:ii pyudu doo ya, doo u ntââ pi ngê yi puku pee daapî pywálî ngê. ²Yi ngwo enjel wêdêwêdê ngmênî módu, dpodombiy:e mbwóó wo, apê, N:uu ngmê u ntââ, chââ u l:ii wa pwaa té, puku pee wa pywálî? ³Ngmênê u pi dêpwo ya mbóó p:uu, dyámê mbêmê dêpwo ya, têpê u maknopwo myedêpwo ya. Pini n:ii puku pee pywálîpywálî u ntââ, u kpââ ngê mye u ntââ, yinté pini dêpwo ya. ⁴Wod:oo mbê nê puwâ, mu kópu u dîy:o pi ngmê ngê yi puku pee daapî pywálî ngê, myedaapêdê kp:aa ngê. ⁵Yi ngwo kada pini ngmê ngê a ka pê, Namê mbê. A ka pê, Ngî vyu. A ka pê, Layoni ntee pini, pini n:ii Njuda u tii ñedê mî chópu, Dépidi ntee pini, yi pini mbodo mudu y:i dê yââ, u ntââ chââ u l:ii pyudu knî yinê a pwapî té, yi puku pee u ngwo a pywálîpywálî.

⁶Yi ngwo nmî Mî u nkîgh:ê sipi tp:oo ngmênî módu, tpile tp:oo páádi knî y:oo a yina dumo, kada pini knî y:oo myedê yina dumo. Yi sipi tp:oo wunê mwo a vya ngópu, mêdê pii wo. Mbêmê dp:anê pyudu doo kwo, ngwolo mye pyudu. Yi dp:anê pyudu knî yi nt:u kópu, u wêdêwêdê ndîî, mu daamu tp:ook:omo. Yi ngwolo pyudu knî, nmî Mî u Ghê Dmi, n:ii dyámê wope wope a dy:ââ ngê.^h ⁷Yi sipi tp:oo nmî Mî ka loo, u wéni pee kóo yedê puku pee a ngópu. ⁸Dini ghi n:ii ngê yi puku pee kwulo a ngópu, tpile tp:oo páádi knî, kada pini myoy:a mê páádi knî yi k:ii sipi tp:oo ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye. Mtyîmî kuu ngmêngmênté dnye tpyé dé, n:ii nkól ngê l:âmo tumo. Yi mtyîmî dpudu ntee doo a koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi yinté a koko yédi. Kada pini knî y:oo wéti u tpile dé ngmêngmênté myednye tpyé dé, dnye vyee dé, nmî Mî u ngwo dnye chaa kîgha.ⁱ ⁹Sipi tp:oo dnye chaa kîgha, wéti kamî ngmêdnya a ng:êênî, kópu,

U p:o chi yé, puku pee cha ngee,
 u ntââ chââ u l:ii nye pwapî té,
 mu kópu u dîy:o a vya nyoo,

^h 5:6 Zech 4:10 ⁱ 5:8 Tpyuu 8:3-4; 15:2; Psalm 141:2

wêê n:ii m:uu a pwii wo,
 yoo dyêêdî yintómu knî yi vy:o
 pi yilî u ngwo nye pwila too,
 nmî Mî u yoo vy:o nyi kaa too.
 Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi,
 yi dnye daa ngmidi,
 yi too pee daa ngmidi,
 yi dyámê pee daa ngmidi.^j

¹⁰ Nmî Yâpwo kóó k:oo nyi kaa too,
 u dnye a nyêmi ngópu.
 Kêlî pini ngê nyi pyódu too.
 Nmî Mî wéni pee ngê a tóó,
 mgîdî u yoo t:anê pee ngê a pyede, yi kêlî nyi kaa too.
 Dyámê u tpile yilî yi yi yodo u maknopwo a pyede.^k

Enjel knî y:oo nmî Mî mupwo u ngwo dnye chaa kîgha dê

¹¹ Myombó m:aa vvu wo, enjel yilî tp:oo témi tap nî módu, yono yono yono yono y:a dé. Nmî Mî a yina ngópu, tpile tp:oo páádi knî a yina tumo, kada pini yoo myedê yina tumo. ¹² Dpodombiy:e dnye wéti, apu, Sipi tp:oo n:ii a vya ngópu, nmo chaa kîgha, doo u ntââ tumu daanmî ya.

U wêdêwêdê ndîî, u nuw:o ndîî, tpile yilî yintómu u nêni dé.

U pi ndîî, nmo chââchââ, myeno chaa kîgha.

¹³ Noo ng:aa, nê, Tpileni yintómu mbóó p:uu a tóó, dyámê mbêmê a tóó, dyámê u maknopwo a tóó, ntii u mênê a tóó, nê, tpileni yintómu dyámê wope wope a tóó, ka wéti té, apu,

Nmî Mî nmo chaa kîgha,
 sipi tp:oo myino chaa kîgha.

Apu, Yi pi dê ndîî dê, yi wêdêwêdê mye ndîî,
 nmo chââchââ dê, myino chaa kîgha dê,
 chedê ngê daawa pyódu.

¹⁴ Yi ngwo tpile tp:oo páádi knî y:oo apê, Yinté choo ya, wod:oo kada pini yoo nmî Mî ka myenté sipi tp:oo ka kwodokwodombiy:e k:ame ye ghê dniye.

Njon ngê Yesu u dpodo u kââ u ngwo módu

6 ¹ Chââ u l:ii pyudu knî n:ii dé puku pee p:uu dnye ya, sipi tp:oo ngê mwiyéni a ngópu pwââ. Yi ngwo yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o mwiyéni u dnye nî nyongo, mwini k:ii mbwolo, apê, A pwiyé.¹ ² Yi ngwo y:aa vvu wo, hosi kpaapîkpaapî ngmênî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, u

j 5:9 Psalm 98:1 k 5:10 Is 61:6; Tpyuu 20:6; 22:5; 1 Pita 2:9 l 6:1 Tpyuu 5:1

kaa taa kumo doo tpyé dê. Nmî Mî ngê yi pini mbêmê kîdon ngmê kââ, u ngwo nê w:ee ngê, nê, Mbodo mudu y:i dê yââ. L:êê têtê dy:ââ ngê. A lama doo ya, Mbodo mudu y:i amî yââ.^m

³Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii myomoni pwââ, tpile tp:oo myomoni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé. ⁴Hósi kuwa m:uu a pwii wo, mtyemtye. Pini n:ii pyipwo doo ya, nmî Mî ngê taa ndî u kwo ngmê y:ângo, kwo, Dyámê mbêmê yoo chin:aa chámêchámê dé, numo p:uu dny:oon:aa l:êê.ⁿ

⁵Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii pyoloni pwââ, tpile tp:oo pyoloni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé. Y:aa vyu wo, hósi kpêdêkpêdê ngmênî módu. Pini n:ii pyipwo doo ya, yi pini ngê tpile pywupwi u skél kumo ngmêdoo tpyé. ⁶Yi tpile tp:oo páádi knî yi vy:o dnye ngmênî nyongo, yi pini ka kwo, Dyámê mbêmê m:uu nyi ghêê we. Kwo, Witi u pywuu d:ud:umbiy:e dp:uu km:êê ngi, deetê u pywuu pee tp:oo dp:uu km:êê ngi, ngmênê olipi wulu wain yi pywuu dê nangê km:êê dê.^o

⁷Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii podoni pwââ, tpile tp:oo podoni u dnye nî nyongo, apê, A pwiyé. ⁸Y:aa vyu wo, hósi m:uu nî módu, u páâ k:ii ch:ii yââ. Pini n:ii pyipwo doo ya, u pi Pwopwo. Yi hósi pyipwo pi m:uu doo ya, u pi, Pi ntóó kmênêkmênê. Nmî Mî ngê yepê, Dyámê mbêmê pi yintómu yoo páádi ngê dî pyódu té, yoo ngmê dpî yi yodo u maknopwo dî yé té, woni yoo pyile knî yi p:uu kêê nangê yé. Yepê, Yélini dpo d:a kê té, taa ngê woni dp:uu vya tóó, woni knî dómudómu têtê paa pw:oo dniye, woni knî mbii ngê paa nt:ââ téne, woni knî kiye u tpile tp:oo knî y:oo paa ma téne.^p

⁹Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii limoni pwââ, yélini nmî Lémi u l:êê dîy:o vya tumo, nî m:uu too. Pi knî y:oo vya tumo, mu kópu u dîy:o Chóó Lémi u kópu dyuu dnya a tpapê dé, Yesu p:uu danêmbum myedaa yé ngópu. Mtyîmî nk:êênî têtê u nkigh:ê dnye kwo, ¹⁰dpodombiy:e dnye kââ, nmî Mî ka kópu, Nmî Lémi ndî, dono m:uu daa t:a, k:omodanê m:uu myedaa t:a. Kópu, Angéntoo dye ghi anmî t:ââ, u dî dyámê mbêmê tpémi u ngwo wanyi kóté kalê té, n:ii knî y:oo a vya nmoo, nmî ntââ dmi y:e anyinê vy:u?^q ¹¹Yi ngwo kpídî kpaapîkpaapî ngmêngmênté ye y:ângo, yepê, Daa ndî la ghi tp:oo dmyinê t:ââ, dmyinê ghê vyîmî. Yepê, Pi knî y:oo ntee a vya nmyoo, nmyi tîdê mbwó woni wamye vya t:oo. Yepê, Yi yéli yintómu dmyinê t:âât:ââ dé, nmyi ntââ dmi u ngwo anê vy:u.

¹²Sipi tp:oo ngê chââ u l:ii wononi a ngópu mye pwââ. Yi ngwo dyámê pê dpodombiy:e doo ghêdê, kâádî dèpwo pil:apil:a, mgídî a ghay wo. D:ââ d:ud:umbiy:e mtyemtye ngê pyodo, wêê kuu ngê pyodo.^r ¹³Yópu ndî

^m 6:2 Tpyuu 19:11; Njon 16:33 ⁿ 6:4 Mát 10:34 ^o 6:6 Luukî 6:20; Njems 2:5

^p 6:8 Ezek 14:21; Luukî 21:9-11 ^q 6:10 Tpyuu 16:5-7; Deut 32:43 ^r 6:12-13 Mát 24:29-31

ngê kéme vyi ntee dpo kpê, mbóó p:uu pudu yinté a ghay dniye, dyámé mbémé mé dyimé dniye. ¹⁴Kmaapí u pala ntee anyiné kmongo, mbóó yinté anyi pwiyé wo. Mbu mbodo yintómu, dyámé w:uu yintómu yi kwo tédê dmi a kuwo tumo. ¹⁵Yi ngwo pi yintómu nkîngê mbê dniye, king yoo, kada pini yoo, lede yoo yi kada pini yoo, ndáápi yoo, l:âmo dy:ââ yoo, yélini yi pi dmi ndîf dé, yélini yi pi dmi tédê dé, pi yintómu nkîngê mbê dniye, mbu mbodo knî yi maknopwo kpomo knî yi ménê dnyen:aa mbwolombwolo, ¹⁶mbu knî ye dnye kââ, chéêpí kpiyé knî ye myednye kââ, yipu, Nmî pwo a ghay dmyeno, ngmo nmédi, yipu, Yâpwo ndîf ngê kîngê m:uu nmo, sipi tp:oo ngê myekîngê kpada nmo. ¹⁷Yipu, Yi wo ndîf atédê d:i, ntââ nmo wunê vyîmî ngmê, u vyîmî nmo doo u ntââ.

Nmî Mî ngê chââ u l:ii u yoo knî yi p:uu u ngwo t:ângo

7 ¹U kuwó dini ghi ngê enjel páádi nî módu, dyámé mbémé wope wope dnye kwo. Ngmê ngê nt:eemi doo a tpyé, myomoni ngê mbyw:a doo a tpyé, pyoloni ngê chaa yópu doo a tpyé, podoni ngê kpâpu yópu doo a tpyé. Dnye tpyé dé, mu kópu u dîy:o apê, Yi yópu knî y:oo dyámé pê ghêlí k:ii wa dyênê ngmê, ntii ghêlí k:ii wa dyênê ngmê, kpí yi ghêlí k:ii wa dyênê t:oo. ²Yi ngwo enjel m:uu nî módu. Kââdí kwéli dpo kee, yi kêténi a kee wo, chââ u l:ii t:emî u tpile kumu ngmêdoo tpyé. U yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ní ghê a t:a, u yoo knî yi p:uu u chââ u l:ii ní t:oo. Enjel páádi knî ye dpodombiy:e mbwolo, yepê, Chóó Lémi ngê u ntââ ngê dê pyódu nmyo, u ntââ dyámé pê yópu ngê anmyi dyênê ngmê, ntii anmyi dyênê ngmê, kpí yi amy:ee dyênê t:oo, ³ngmênê ghêlí k:ii nangê dyênê té. Yepê, Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo yi kêpa u chââ u l:ii mwiyé t:ee téme. Yepê, Yi l:ii u l:êê dîy:o yópu ndîf ngê daapaa dyênê téne.^s ⁴Yélini yi kêpa nmî Mî u l:ii t:ee ngópu, Yisiléli tpémi yi yoo dyêédí y:a mé miyó knî yi vy:o yéli. Pi yilí tp:oo témi tap, 144,000.

⁵Njuda u yoo vy:o 12,000

Lupen u yoo vy:o 12,000

Nkadí u yoo vy:o 12,000

⁶Ase u yoo vy:o 12,000

Napítali u yoo vy:o 12,000

Manasa u yoo vy:o 12,000

⁷Simiyón u yoo vy:o 12,000

Lipi u yoo vy:o 12,000

Isaka u yoo vy:o 12,000

⁸Sepulun u yoo vy:o 12,000

Njósép u yoo vy:o 12,000

Mbenjîmîn u yoo vy:o 12,000

^s 7:3 Ezek 9:4,6; Epeso 1:13-14; Tpyuu 9:4; 14:3-5

Yi yéli yi kêpa nmî Mî u chââ u l:ii t:ee tumo.

Njon ngê nmî Mî u yoo u ngwo módu

⁹U kuwó dini ghi ngê pi yilí tp:oo témi tap nî módu, doo u ntââ pi ngê daapêdê kp:aa too. Pi dyêêdî yintómu yi yéli yi vy:o doo kwo, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. Kpídî kpaapíkpaapî dmi yi mbwo yedoo ya, dpumo nkoo dmi kumo dnye tpyé dé, yi gha dmi mb:aamb:aa ngê doo ya, nmî Mî mupwo yi kada dnyen:aa kwo, u ngwo dnye chaa kîgha dê.^t ¹⁰Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Nmî Yâpwo chaa kîgha koo. Apu, Pi yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. Apu, Sipi tp:oo u k:ii kópu ndîi ngmê d:uu ngópu, Setan kwulo y:oo a pwaa nmoo. ¹¹Tpile tp:oo páádi kní y:oo nmî Mî a yina ngópu, kada pini myoy:a mê páádi kní y:oo a yina ngópu, enjel kní y:oo myedê yina ngópu. Kwodokwodombiy:e k:ame u kwo ghê dniye, nmî Mî dnye chaa kîgha, ¹²apu, Nmî Yâpwo ntênê nmo chaa kîgha, nmo chââchââ, myeno kwunokwuno. Apu, U pi ndîi, u nuw:o ndîi, u wêdêwêdê mye ndîi. Apu, U chaa kîgha daanmî yé, chedê ngê daawa pyódu. Apu, Ndê kópu yila.

¹³Kada pini ngmê a ka póo wo, a ka pê, Kî yéli kpídî kpaapíkpaapî dmi kêlê ka ngeme, a ka pê, nangê lónté yéli, anyi da ndê dmi?^u ¹⁴Kwono, A lémi, lama ka tóo, daa a lama yéli. A ka pê, Kî yéli y:oo dono ndîi dnya a vyímî dé, dépê kede dniye. A ka pê, Yi kpídî dmi sipi tp:oo u wêê ngê a ghêê tumo, kpaapíkpaapî ngê u ngwo pyaa dniye.^v ¹⁵A ka pê, Yi kópu u l:êê díy:o Chóó Lémi ngîma a wee, u yâpwo ghê, a ka pê, w:êênî mgídî vy:o a chaa kîgha ngópu. A ka pê, Nmî Mî ngê kóo k:oo wa kaa té, ye adí vuyuwu. ¹⁶A ka pê, Dómu ngê mēdaawa ngee té, mbwaa ngê myedaawa ngee té. A ka pê, Kââdî ndîi vy:o mēdaadnyi m:ii, myedaawa dyênê té, ¹⁷mu kópu u díy:o sipi tp:oo ngê yinê adí yenê dé, yi kada wa ghê, ye adí vuyuwu, dpuwó nuu mb:aa ye amînê kēma té, mbwááni n:ii ghê a t:a, y:i adnyin:aa ndanî. A ka pê, Yinté ye adîn:aa vuyuwu, nmî Mî ngê yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té.^w

Sipi tp:oo ngê chââ u l:ii piini u ngwo pwââ

8 ¹Dini ghi n:ii ngê sipi tp:oo ngê chââ u l:ii piini pwââ, yélini mbóo p:uu nî módu, tumu dnye ya. Kââdî liy:aa n:êê ngmê, tumu dnye ya. ²Yi ngwo enjel pyudu nî módu, nmî Mî u ngîma dnye kwo. Dpuwo pyudu ye y:ângo.

³Enjel m:uu nî módu, nmî Mî ngîma mtyímî nk:êênî tédê doon:aa kwo. Nkól ngê mtyímî d:ââ kumu ngmêdoo tpyé. Nmî Lémi ngê mtyímî kuu

^t 7:9 Tpyuu 5:9 ^u 7:13 Tpyuu 7:9 ^v 7:14 Mát 24:21 ^w 7:17 Tpyuu 21:4; Njon 10:11; Psalm 23:2; Is 25:8

ndîi u kwo ngmê y:ângo, kwo, Ala mtyîmî kuu dpî nk:êê ngi, a yoo yi ngêpê dmi mb:aamb:aa ngê u ngwo paa pyaa we.^x ⁴Nmî Mî ngîma doo kwo, yi mtyîmî doo nk:êênî. Dpudu doo koko, nmî Mî u yoo yi ngêpê dmi myedoo koko. ⁵U kuwó dini ghi ngê enjel ngê mtyîmî d:âa a y:ângo, mtyîmî nk:êênî u ndyuw:e puu dyuu k:oo ntówo, dyámê mbêmê a pii ngê. Yi ngwo mwini dnye mbumu, límî doo kílíkílí, dnye ndîi yilí ní nyongo, têpê myedoo ghêê.

Enjel knî y:oo dpuwo u ngwo wêê tumo

⁶Yi ngwo enjel pyudu knî y:oo yi dpuwo pyudu knî a ngî tumo, yi wupî u l:êê díy:o kumu mbee tumo.

⁷Dini ghi n:ii ngê mwiyémwiyé enjel ngê u dpuwo wóó, ghêêpwima ntee tpile yilí dyámê mbêmê a ghay dniye, ndyuw:e wêê kwodonkwodo myedê ghay knopwo. Dyámê pee ngmê dyênê wo, woni pee dê daa dyênê knopwo. N:ii dyênê wo, ndê ngê kpî yi yintómu ma too, mbiye kuu mye ndîi.^y

⁸Dini ghi n:ii ngê enjel myomoni ngê u dpuwo wóó, mbu ntee tpile ngmênî módu, ndyuw:e k:ii doo pîpî. Yi tpile nt:ee mî dyimê wo, ntii ghi mî dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, wêê ngê pyodo,^z ⁹tpileni nt:ee a m:ii té u ngwo pw:oo dniye, nkélini y:i dnye mbêpê, mye dyênê dniye.

¹⁰Dini ghi n:ii ngê enjel pyoloni ngê u dpuwo wóó, pudu ndîi ngmênî módu, pywápê k:ii doo pîpî. Mbóó p:uu a ghay wo, dyámê mbêmê mî dyimê wo. Yi dyámê pee u ngwo dyênê ngê, woni dê daa dyênê doo. N:ii dyênê ngê, mbwaa dyênê too, dpuwó nuu mye dyênê too. ¹¹Yi mbwááni dmi ló ngê pyaa dniye, pi yilí u ngwo loko too. Yi pudu u pi, Ló.

¹²Dini ghi n:ii ngê enjel podoni ngê u dpuwo wóó, d:âa kâádî, pudu knî yi k:ii, pee tp:oo dyênê dniye. W:êênî u ghi ngmê, kâádî dêpwo pil:apil:a, wo ghi woni dê yi kwo, doo pil:apil:a. Mgidí vy:o myenté. Mgidí ghi ngmê ngê d:âa dêpwo dnyednye, pudu knî myedédnye dnyednye. Woni ghi dê yi kwo d:âa pudu knî dnye dnyednye.

¹³U kuwó dini ghi ngê y:aa vyu wo, maalí mbóó p:uu tââ ngmênî módu, doo mgalê. Dpodombiy:e doo mbumu, apu, Ayi! Ayi! Apu, Dyámê mbêmê tpémi. Apu, Dini ghi n:ii ngê wu enjel pyile knî y:oo yi dpuwo dmi wa wêê t:oo, nmyi ya d:ud:umbiy:e dono ngê wa pyódu. Apu, Ayi!^a

Setan u ngwo a ghay wo

Luukí 10:17-18

9 ¹Dini ghi n:ii ngê enjel limoni ngê u dpuwo wóó, pudu ngmênî módu, n:ii mbóó p:uu mwiyé mwo a ghay wo, dyámê mbêmê mwiyé

^x 8:3-4 Tpyuu 5:8; 9:13; Ex 30:1-3 ^y 8:7 Ex 9:23-26; Joel 2:30 ^z 8:8 Ex 7:20-21

^a 8:13 Tpyuu 9:12; 11:14

mî dyimê wo. Kmêna dono mbwa k:oo kwéli dnye kwo, mgî k:oo, keñe u kii yi pudu ngê a ngêédî, kumu doo tpyé. ²Yi keñe yi kpêmî ngê, dpudu ndî u mênê a pwii wo, mbóo p:uu kee wo, kââdí dnyinté doo pil:apil:a, mbóo mgîdíngîdí ngê pyodo. ³Kpele ntee tpile yilí yi dpudu w:uu u mênê dyámê mbêmê a ghêpê dniye. Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi kpele ntee tpile kiye u ntââ ngê yinté mye pyaa dniye.^b ⁴Yi kada pini ngê mbiye ye kwódu ngê, kpî yi ye kwódu doo, nté wo yi wo ye mye kwódu too. Yepê, Yélini yi kêpa Yâpwo ndî u chââ u l:ii daa t:a, dmyinên:aa kiyekiye dé.^c ⁵Nmî Lémi ngê yi vye ye kwódu ngê, ngmênê yi kiyekiye ye daa kwódu ngê, d:ââ limi pídney:oo mgîní vyímî. Mg:ee ngê pi ntee dpî kiye, ó té ngê pi ntee myoo kiye, yi dpududpudu mye yintoo. ⁶Yi d:ââ limi knî yi k:oo, yélini adnyi kiyekiye dé, u yi y:e adí kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê doo u ntââ daawa pw:oo dmi. Adnyi mgîní vyímî, ala kópu adnyi tpaépê, awo, U yi nmo a kwo, Nmî pw:oo dmi, ngmênê wa dêê dmi, daawa pw:oo dmi.

⁷Pi knî y:oo l:êê u l:êê díy:o hósi ntee dpî kpîlê t:oo, yi kpele dé yinté dnye kwo, hósi knî yi nâmo a ghê dniye. Yi mbodo dmi, pi mbodo ntee tpile dé, yi mbêmê kîdon dnye kwo, nkól ngê l:âmo tumo. ⁸Yi mbodo yââ vyi ndî dé, yi nyóó dmi mye ndî dé, layóni nyóó dmi ntee dé. ⁹Nkéli chêépî káped:ê yi yodo p:uu dnye ya. Yópu ndî ntee dpo pwópu, yi kpele dé yi núuppee dmi yinté myednye dpudu. ¹⁰Té tpuu ngê pi ntee dpî kiye, yi tpuu mye yinté dé, yoo u ngwo adnyin:aa kiyekiye dé, d:ââ limi knî yi k:oo. ¹¹Mgî k:oo kwéli a ndê dniye, yi ghi u kada pini ngê yi kpele dé yinê a dy:ââ too, yi king ngê a tóó. Yi pini enjel dono ngê doo a ya, Hipîlu dnye ngê u pi Apadono. Kîdiki dnye ngê u pi Apoliyon, u nt:u kópu, Pi dyede pyu.

¹²Wu nkîngê u kópu ngmê, mé miyó maadî kîyedê kwo.^d

Nmî Lémi ngê pi knî ye l:êê u ngwo daa kwódu ngê

¹³Dini ghi n:ii ngê enjel wononi ngê u dpuwo wóó, dnye ngmênî nyongo. Mtyímî nk:êênî tédê n:ii nmî Mî u kada a kwo, dp:anê páádi knî yi kélî ghê yi dnyeni yi kéténi a ndê wo. ¹⁴Enjel wononi, n:ii ngê u dpuwo wóó, yi dnyeni ngê yi enjel ka kwo, Mbwaa ndî n:ii Mbápiilon kee wo, Yupídétis, nmî Lémi ngê enjel dono páádi knî y:i wunê a kudu too. Kwo, Nyi pywáílî té, dny:oon:aa dpodo. ¹⁵Nmî Lémi ngê wunê a kudu too, apê, Yoo l:êê tédê ghêlî k:ii wa dyênê t:oo. Apê, M:aani n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, d:a ngmîdi, myenté d:âmu n:ii k:oo adnyin:aa dpodo, wéni n:ii ngê adnyin:aa dpodo, kââdí liy:aa n:ii ngê adnyin:aa dpodo, yi dini ghi knî d:a ngmîdi té. Apê, Dpodo kn:ââ dini ghi n:ii ngê wa chaa ngmê, dyámê mbêmê yoo wa chámê t:oo, yoo pyile ngê wa pyódu t:oo, yoo ngmê l:êê tédê wa vya ngmê, yoo woni dé daawa vya d:oo. Yi ngwo enjel wononi ngê yi enjel dono páádi

^b 9:3 Ex 10:12,15 ^c 9:4 Epeso 1:13-14; Tpyuu 7:3 ^d 9:12 Tpyuu 8:13

knî mî pywâlî too. Yi dpodo kn:ââ chaa ngópu, lede yilî tp:oo témi tap l:êê têtê dy:ââ tumo. ¹⁶Yi lede yoo hósî pyipwo dnyen:aa l:êê, yilî tp:oo témi tap. N:ii ngê a kp:aa too, a ka pê, my:oo yono yono, yono yono yono, yono yono y:a. (200,000,000) ¹⁷⁻¹⁸Yi ngwo yi lede yoo nî m:uu too, káped:ê yi yodo p:uu dnye ya, mtyemtye dé, k:ii chii yââ k:ii ntee dé, myenté mbóó káámi kîgha ngê ntee dpî pyódu, yinté dé. Layóni mbodo ntee a kwo, hósî knî yi mbodo yinté dnye kwo. Yi kwo ndê dóó dpudu kwodonkwodo dpodombiy:e dnya a pyuwopyuwuwo, yoo u ngwo dnye nk:êênî dé. Yoo dyêêdî ngmê mî chedê ngópu, yoo woni dê daa vya dumo. ¹⁹Yi hósî knî yi wêdêwêdê yi komo t:âmo doon:aa ya, yi tpuuwo myedoon:aa ya, mu kópu u dîy:o yi tpuu tpile pê ntee tpile dé, yi mbodo dmi myednye kwo, pi u ngwo dnye kiyekiye dé, u ngwo myednye pwopwo.

²⁰Yélini yi l:êê têtê daa pw:oo dniye, yi dono dêpê kuwo tumo. Kmêna ka ngêpê daa yé ngópu, k:omo yâpwo knî ye myednye ngêpê. Yi yâpwo dé yi chóó woni nkól ngê l:âmo tumo, woni silîpê ngê l:âmo tumo, woni nkichi pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî ngê l:âmo tumo, woni yi pee ngê l:âmo tumo. K:omo tpile yi yâpwo dé daa vyuwo nyédi, dnye daa nyémî ngópu, myedaa paambwi nyédi, ngmênê yi yéli y:oo a chââchââ tumo, ye a ngêpê nyédi. ^e ²¹Yi dono daa yé ngópu, pi vyee nkwépinkwépi daa yé ngópu, pyââ ti mââ ti daa yé ngópu, kpaá myedaa yé ngópu, yi dono knî yi l:êê dîy:o tpéé kópu myedaa vyi ngópu.

Njon ngê nmî Mî u puku pee u ngwo ndîî

10 ¹Yi ngwo enjel m:uu nî módu, u wêdêwêdê ndîî. Mbóó p:uu a ndê wo, p:ââ p:ââ doo a wupwo. Nkalî too pee dmi u kpîdî ngê pyódu ngê, ntii ghi u pwo ngmêdoo kwo, kwódo ng:oo dmi kââdî ntee tpile, yu dê ndyuw:e k:ii dpîmo dnyednye. ²Puku pee kumu ngmêdoo tpyé, daa kmongo ngmê. Dini ghi n:ii ngê a ghêpê wo, yu wéni peeni ntii mbêmê kââ, t:anê peeni dyámê mbêmê kââ. ³Layóni dpodombiy:e ntee a kââ yédi, yi ngwo dpodombiy:e yinté ka wo. Yi ka wo, mwini pyudu knî y:oo u dnye dpodombiy:e a péli ngópu. ⁴Nê, Yi kópu nî d:êê, ngmênê pi dnye mbóó p:uu ngmênî nyongo, a ka pê, Mwini pyudu knî y:oo kópuni dê vyi ngmê, nangê d:êê, tumu kópu ngê choo ya.

⁵Enjel n:ii ntii dyámê yi mbêmê doo kwo, kóó wéni peeni mbóó p:uu kââ, ⁶nmî Mî u pi ngê kpaá wo, apê, Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, myenté pini n:ii ngê mbóó dyámê l:âmo doo, ntii l:âmo ngê, tpileni yi ghê a pyede mye l:âmo too, apê, yi pini u pi ngê n:aa kpaá, apê, Chóó Lémi mēdaadî t:ââ, ⁷ngmênê dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wa wuu, Chóó Lémi ngê u tumu kópu dyuu yi ngwo wa pywâlî. Apê, Yi tumu kópu dyuu u komo kapî pyu knî ye wunê a vyi too, yélini p:uu dnya a dpodo.

^e 9:20 Tpyuu 16:9,11; 1 Kódin 10:20

⁸Pini n:ii mbóó p:uu mwiyé a ka a mbwolo, myombó u dnye m:aa nyongo, a ka pê, Enjel n:ii nti dyámê yi mbêmê a kwo, puku pee n:ii kumu a tpyé, kwulo nyinê ngépi. ⁹Wod:oo yi enjel ka nî loo, kwono, Ye puku pee a ka a ki. A ka pê, A kêlê a ngépi, ma ngi. A ka pê, Ngwo mty:aamty:aa ngê a pyodopyodo, ngmênê dîyo nga a dpududpudu kîgha. ¹⁰Enjel kwulo puku pee yini ngópu, nî ndîi. A kwo mty:aamty:aa ngê pyodo, y:aa nt:uu ngê, ngmênê dîyo a km:oo dpududpudu kwólu. ¹¹Yi ngwo a ka pê, Chóó Lémi u komo ntee nyoo a kapî, myombó mêchin:aa kapî. A ka pê, King knî yi p:uu chin:aa mbumu, yoo yilî yi p:uu myechin:aa mbumu. A ka pê, Yélini yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee myedaa ngmidi, yi yélini yi p:uu myechin:aa mbumu.

N:ii knî y:oo nmî Lémi u komo a kapî ngópu

11 ¹Nmî Lémi ngê kiyé a ka ngma a kpo, a ka pê, Chóó Lémi u ngomo angêndy:ââ, ye kiyé ngê u mti nyinê ngépi, kpêê yiyé tédê u mti myedo ngépi. A ka pe, Yi ngomo k:oo yélini a ngêpê té, dpo kp:aa ngi. ²A ka pê, Ngomo kuwa ghini n:ii mbwa kalê ngmê, u mti nangê ngee, mu kópu u dîy:o M:aa ngê yi ghi mgîdî u yoo knî ye dê y:oo. A ka pê, P:aani n:ii u nuu u p:aa, ye myedê y:oo, m:ââ pyile n:êê m:uu yi p:aani yi yi yodo u maknopwo a tóó.^f ³A ka pê, Yi dini ghi ngê a komo kapî pyu dê u ntââ ngê ana a pyépi dê, m:ââ pyile n:êê m:uu pi knî ye a p:uu ntênê adpîn:aa danê. A ka pê, Kpîdî chaa ngmê dê yi kêlê adpî m:ii, yoo yi l:êê dîy:o adpî mbê, yewo, Tpéé kópu vyi yó, nmyi dono a kuwo tóó.^g

⁴Yi tpódu nté kn:ââ olipi ntee tpile dê, myenté lam ntee tpile dê, n:ii dê dyámê u kada pini u ngîma a kwo mo.^h ⁵N:ii ka yi tpódu a diya mo, u yi u ngwo a kwo, Nî vya dê, ndê dóó yi kwo dpo pwii, yi pini u ngwo dpî vya ngmê. ⁶Ilacha ngê Chóó Lémi u wêdêwêdê mgîdî u yoo yi ngópu ntee a tpyó, yi tpódu mye yinté dê, u ntââ ngê a tóó mo, mbóó ka dpî kwódu ngmê, kópu, Tpii kîdangê ghay, yed:oo d:uudpo ghay. U ntââ ngê mye tóó mo, dini ghi n:ii ngê u yi y:e adî kwo knomomê, Mgîdî u yoo nyi kpada té, ye Mósisi ngê Yichip tpémi ntee kpada too, yinté amye kpada t:oo. Mbwaa wêê kuu ngê wa pyódu ngmê, kpadakpada u kópu yilî wamye d:uu ngmê.ⁱ ⁷Kiye u tpile tp:oo n:ii mgî k:oo a pwii wo, yi tpódu yi p:uu adî l:êê. Dini ghi n:ii ngê nmî Lémi p:uu danê machedê ngê wa pyódu ngmê, yi tpile tp:oo yi pwo wa lê, wa vya dê.^j ⁸Yi Lémi p:aani n:ii kîdosi nédê t:ee ngópu, yi ntóó dê kââ puu ghê yi p:aani adpî ya. Yi p:aani ndîi Sodom ntee p:aani ngê pyodo, myenté Yichip ntee p:aani ngê mye pyodo. Chóó Lémi ngê yi p:aani tpémi dnyinté daawa kpada té. ⁹Wo pyile n:êê m:uu pi knî y:oo adnyi y:enê dê, adnyi yumuyumu dê, numo ka

^f 11:2 Luukí 21:24; Tpyuu 12:6; 13:5 ^g 11:3 Mak 6:7; Luukí 10:1 ^h 11:4 Zech 4:11,14

ⁱ 11:6 1 Kings 17:1; 18:1; Njems 5:17-18; Luukí 4:25; 18:8 ^j 11:7 Tpyuu 12:17; 13:1,7; 17:8

wa kwódu ngmê, yewo, Nangê kmênê dê. Yi yéli yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. ¹⁰Yi tpódu yi pwopwo u l:êê dîy:o dyámê wope wope pi yintómu yi gha dmi mb:aamb:aa ngê wa pyódu, adnyi numo yeedeeyeede, noko yewo, Kî tpódu y:oo mgînî vyímî ndîî nmî pwo a kalê ngópu, ala ngwo dê pw:oo knî.

¹¹Yi kópu dé noo y:enê dé, yi wéni pyile knî n:êê m:uu chedê ngê pyaa dniye, Chóó Lémi ngê yi tpódu yi mênê ghê mê yó, mêtê pyidu doo, ghêêmî ghê knopwo. N:ii knî y:oo dnye y:enê dê, nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye. ¹²Yi ngwo yi tpódu y:oo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu ny:ee ngópu, yepê, Al:ii a kee cho. N:ii knî ye dpîmo diya, yi ngópu mbóó p:uu kee knopwo, apê, Nkalí too pee dmi yi mênê ad:uu t:iy:e knî ó!^{k l} ¹³Yi ngwo têtê dpodombiy:e doo ghêdê, yi p:aani pee ngmê vyâ, chêêpî ngomo y:i a vyóó dniye, pi pyud:o yono yono y:a vyâ, ngmênê pee mê chu daa vyâ. Yoo wo yéli nkîngê ngê y:a y:a pwiyé dniye, yâpwoni mbóó p:uu wunê tóó, u wêdêwêdê ndîî ngê y:e pyodo.

¹⁴Nkîngê u kópu myomoni machedê, pyoloni maadí chono kiyedê kwo.^m

Enjel piini ngê u dpuwo u ngwo wóó

¹⁵Dini ghi n:ii ngê enjel piini ngê u dpuwo wóó, mbóó p:uu yéli yi dnye dmi dpodombiy:e nî nyongo, apu, Chóó Lémi ngê king yintómu yi d:aa dmi da kââdí. Apu, Pini n:ii a ngmidi ngê, king ngê myaa pyódu, dyámê wope wope pi yintómu yi kada pini ngê dê pyódu, dye ghi yintómu adî y:enê dé, chedê ngê daawa pyódu.ⁿ ¹⁶Yi ngwo kada pini myoy:a mê páádi knî y:oo yi ya têtê dmi a kuwo tumo, nmî Mî ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye, dnye chaa kîgha, kwo,^o

¹⁷Nmî Lémi, nmî Yâpwo ndêndê,

ngwêdêwêdê ntâkopádi.

Kwo, Ntênê nye tóó,

dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya.

Kwo, Nmo kwunokwuno ngi,

mu kópu u dîy:o ngwêdêwêdê ndîî mbêmê

pi yintómu nyi yodo u maknopwo chi yé té.^p

¹⁸Kwo, Mgídî u yoo nga a nod:enod:e nyédi,

ala ngwo ye u nkwo chi nod:e.

Kwo, Yélini pw:oo dniye,

ala yi kóté kîgha u dye ghi.

Kwo, Nuu u yoo, ngomo kapî pyu yoo,

^k 11:12 1 Tes 4:16-17 ^l 11:12 2 Kings 2:11 ^m 11:14 Tpyuu 9:12

ⁿ 11:15 1 Kódin 15:24-25; Dan 7:13-14 ^o 11:16 Tpyuu 4:4,9-10 ^p 11:17-18 Tpyuu 1:8; 20:11-13; 2 Kódin 5:10

nmodo pyu yoo, n:ii knî y:oo a chââchââ ngi,
 yi pywuu dmi ala ngwo ye nye yémî,
 k:omo tpile yi pi dmi ndîî dé ó têdê dé.
 Kwo, N:ii knî y:oo dyámê dnye dyede,
 ala ngwo u nkwo nye dyede té.

¹⁹Yi ngwo Chóó Lémi ngê u ngomo mbóó p:uu kpêmî ngê, u yâpwo poki k:oo nî módu. Yi ngwo límî dnye kílíkílî, mwini dnye mbumu, dnye ndîî yilî nî nyongo, têpê doo ghêdê, ghêêpwima ndîî yilî myedê ghay wo.^q

Setan nmî Mî u yoo knî yi p:uu u ngwo doo l:êê

12 ¹U kuwó dini ghi ngê nyepênyepê u kópu mbóó p:uu ngmênî módu. Pyââ ngmênî módu, kpídîni u mbwo doo ya, kââdî ntee tpile. D:ââ yu yodo dê yi maknopwo doo ya, pudu y:a mê miyó knî y:oo mbodo a yina ngópu. ²Yi pyópu mbwili doo kwo, daa kêmakêma doo wupwo, u l:êê díy:o doo mgîní vyîmî, myedoo kââkââ.

³Nyepênyepê u kópu mbóó p:uu m:uu nî módu. Tópukada pââ ndîî ngmênî módu, u wêdêwêdê ndîî, u pââ mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kídon mbodo pyudu knî yi mbêmê ngmêngmênté doo kwo. ⁴Mbóó p:uu ghi ngmê pudu woni knî tpuu ngê a gh:ay too, dyámê mbêmê mî dyimê dniye, mbóó p:uu ghi woni dê yi p:uu pudu dépê gh:ay too. Pyââ u nkîgh:ê doo kwo, u yi u ngwo doo kwo, Tpémîni a tpyuu, nî ma.^r ⁵Wod:oo yi pyópu tpamê wo, tp:ee ngmê tpyó, tpémîni pi dyêêdí yintómu yi kada pini ngê wa pyódu, u nkichi pee kiyé kumu adî tpyé, yoo u ngwo adî y:enê dé. Chóó Lémi ngê yi tpémî tópukada ka dyé ngê, kwulo a pwââ, u p:o núwo, u che p:ââ pee ngê mî pyódu ngê.^s ⁶Yi pyópu mbêpê wo, w:amî mbêmê wumê tóó, nmî Mî ngê u p:aa kwéli a gh:ii ngê. Yi u kwo wunê vyyuwo, m:ââ pyile n:êê m:uu.

⁷Dini ghi n:ii ngê yi pyópu mbêpê wo, l:êê ndîî mbóó p:uu ngma a pwaa ngópu. Enjel n:ii nmî Mî u yoo knî ye a vyyuwo yédi, Maikel, u enjel knî yi k:ii, tópukada p:uu dnye l:êê, u enjel knî yi p:uu myednye l:êê. ⁸Tópukada doo l:êê, u enjel yoo myednye l:êê, ngmênî dêê dniye, doo u ntââ mbóó p:uu daapídnya a ya. ⁹Maikel p:uu y:oo dyámê mbêmê a kée tumo. Yi tópukada, mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, u pi mye Dono u Kn:ââ. Dyámê wope wope pi yintómu yinê dpî dóó té. U enjel yoo yi k:ii dyámê mbêmê mî dyimê dniye.^t

¹⁰Yi ngwo mbóó p:uu dnye ndîî ngmênî nyongo, apê, Ala ngwo nmî Yâpwo ngê u yoo kóó k:oo a kapî té, u wêdêwêdê mbêmê yoo a y:enê té, pini n:ii a ngmîdi ngê u pi ndîî ngê myaa pyódu. Apu, W:êênî mgîdí

^q 11:19 Hipîlu 9:4 ^r 12:4 2 Pita 2:4; Njuda 1:6 ^s 12:5 Psalm 2:9 ^t 12:9 Luukî 10:18; Gen 3:1; Tpyuu 20:2-3

vy:o Setan nmî tîdê mbwó yoo yi p:uu a d:uu yédi, nmî Lémi ka dpo, Yi dono knî yi l:êê dîy:o chi kpadakpada dé, ngmênê nmî Lémi ngê ala ngwo dny:ii kêdê d:ii.¹¹ Apu, Nmî tîdê mbwó yoo u pwo dê lee dmi, mu kópu u dîy:o yi yikî dmi sipi tp:oo u pwo ghay wo, myenté u pi pi knî ye dnyen:aa tpapê, yi chókó yi p:uu dèdnye nuw:o, pwopwo p:uu myedédnye nuw:o.¹² Apu, Nyââ, Nmî Lémi ngê pi dono dny:ii kêdê d:ii. Apu, Yi kópu u l:êê dîy:o yélini mbókó p:uu nmo pyede, nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê dny:oo ya. Apu, Ngmênê yélini dyámê mbêmê nmye pyede, ó nt:ee nmye pyede, dmyinê nkîngê, mu kópu u dîy:o Setan nmye dê lê, dnyinté doo node wo, u lama a tóó, Daa ndîî la ghi tp:oo anî ya.

¹³ Dini ghi n:ii ngê tópukada u lama yaa wo, apê, Ala dyámê mbêmê da d:ii nê, pyópuni ngê tp:oo tpyó yi ngwo doo a kpéênî.¹⁴ Ngmênê nmî Mî ngê yi pyópu núupee dê kaa doo, maalí ntee a mbêpê, yinté mbêpê kwólu, u p:o w:amí mbêmê mî ta. M:ââ pyile n:êê m:uu nmî Mî y:i u kwo wunê vyyuwo, doo u ntââ, tópukada u kwo daawa ní.¹⁵ Yi ngwo tópukada kweñe wo, t:ââ ntee tpile u kwo doo a mbêpê, apê, Yi pyópu paa t:âmo ngê.¹⁶ Ngmênê dêê wo. Têpê ngê yi pyópu ngópu, mye kweñe wo, t:âmuni tópukada u kwo doo a mbêpê, têpê u mênê a ghê.¹⁷ Wod:oo tópukada ka yi pyópu d:ud:umbiy:e diya wo, yi pyópu tp:oo módó tp:oo mââ woni knî ye loo, yi p:uu doon:aa l:êê. Yélini yi p:uu doon:aa l:êê, yi yéli y:oo nmî Mî u dêêpi kópu dyuu a chââchââ tumo, Yesu u pi pi knî ye mye tpapê ngópu.^v

Yélini Setan u wêdêwêdê mbêmê a l:êê nyédi

13 ¹ U kuwó dini ghi ngê tópukada m:aa módu, ntii chedê doon:aa ya. Yi ngwo tpile tp:oo ngmênî módu, ntii u mênê a kee wo. Mbodo pyudu, dp:anê y:a. Kîdon dp:anê knî yi mbêmê ngmêngmênté doo kwo. Chókó u chaa kîgha u pi dmi mbodo knî yi p:uu dnye ya, mu kópu u dîy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndîî u d:aa nê kââdî, u pi d:ud:umbiy:e ní dyênê.^w ² Tpile tp:oo n:ii ní módu, lepíd ntee tpile, kókó yu mbeyê kókó kpâlî ntee tpile dé, komo layóni komo ntee tpile. Tópukada ngê u wêdêwêdê u kwo y:ângo, u pi ndîî u kwo mye y:ângo, kwo, Pi yintómu yi kada chi kwo, a pi mbêmê chi yenê dé. ³ Yi tpile tp:oo mbodo ngmê p:uu kwéli ndîî ngmênî módu, nê, Wunê a vya ngópu, u ngwo pwene, ghê mé kele. Dyámê mbêmê tpémi yintómu yi nyepényepê u kópu ngê pyodo, yi tpile tp:oo u kuwó ghê dniye. ⁴ Pi yintómu knî y:oo yi tpile tp:oo dnye chaa kîgha, apu, Kî tpile tp:oo u wêdêwêdê ló myentoo? Apu, N:uu ngmê u ntââ, p:uu adí l:êê? Tópukada myednye chaa kîgha, mu kópu u dîy:o yi kada yinê kââ.

^u 12:10 Njôpi 1:9-11; Zech 3:1 ^v 12:17 Tpyuu 11:7; 14:12; 1 Pita 5:8 ^w 13:1 Tpyuu 12:3; 17:3,7,12

⁵Yi tpile tp:oo ngê Chóó Lémi u pi dyênê ngê, pi knî ye mye vyu, yepê, Yâpwo ndî u d:aa d:a kââdî. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo daa kwódu ngê. Yi ngwo nê w:ee ngê, nê, Kî tpile tp:oo m:ââ pyile n:êê m:uu yoo yi kada a kwo. ⁶Komo yi kpêmî ngê, nmî Mî p:uu doo peede tpapê, u p:aa p:uu doo peede tpapê, yélini mbóó p:uu a pyede, yi p:uu myedoo peede tpapê. ⁷Nmî Mî u yoo knî yi p:uu doo l:êê, mbodo mudu y:i yaa wo, pi dyêédî yintómu yi pwo mbodo mudu y:i myedoo ya, doo y:enê dé, yélini yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi too pee daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. Yi kópu yilî nmî Mî ngê yi tpile tp:oo ka daa kwódu ngê.^x ⁸Dyámê wope wope pi yintómu knî y:oo yi tpile tp:oo adnyi chââchââ, ngmênê yoo mu ngmidi, yi yéli knî y:oo daadnyi chââchââ. Yi yéli nmî Mî ngê ló dini a ngmidi too, dyámê pê ghêlî k:i daangê l:âmo ngê, yi pi dmi yi ngwo a d:êê too. Sipî tp:oo n:ii a vya ngópu, u puku yedê yi pi dmi a d:êê too, ghê kamî y:ooowa a pyw:ee ngmê.^y ⁹N:ii yi ngópu dmi a pyede, ala kópu a ny:ee yó. ¹⁰Yélini yi p:uu nmî Mî ngê dpî vyi, apu, Yesu u l:êê dîy:o mbwa k:oo wa kee dmi, yi kópu daawa téd:a, pi dono knî y:oo mbwa k:oo wa km:êê t:oo. Myenté yélini Yesu u pi u l:êê dîy:o wa vya t:oo, yi yéli nmî Mî u lama a kwo. Yi kópu daawa téd:a, pi dono knî y:oo wa vya t:oo. Yi kópu u l:êê dîy:o nmî Mî u yoo knî y:oo yi dono dny:oo a vyîmî dé, yi nuw:o dmi nmî Mî p:uu ntênê dny:oo kwo.^z

¹¹Tpile tp:oo m:uu nî módu, têpê u mênê a pwii wo. Dp:anê miyó, tédê dê, sipi tp:oo dp:anê dê ntee tpile dê, ngmênê u dnye tópukada u dnye, u l:êê ghi mye tópukada u l:êê ghi.^a ¹²Mwiyémwiyé tpile tp:oo u pi mbêmê a dpodo, dyámê mbêmê pi yintómu knî ye yipu, Tpile tp:oo n:ii vya ngópu, ngmênê u yimo mê pyipó wo, yi tpile tp:oo dmyinê chââchââ, u kwo myedmyinê ngêpê. ¹³Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî yi ngópu mbwudu yilî dpî chaa, ndyuw:e mbóó p:uu a ny:ee too, dyámê mbêmê dpî t:aa té.^b ¹⁴Tpile tp:oo mwiyéni u pi mbêmê yi mbwudu yilî dpî chaa, dyámê mbêmê pi yilî u ngwo dpî dóó. Yi kópu nmî Mî ngê u kwo d:uudpî kwódu. Tpile tp:oo myomoni ngê pi knî ye yepê, Yâpwo u tpile ngmê l:âmo yó. Yepê, Tpile tp:oo n:ii taa ngê vya ngópu, ngmênê daa pwene, yi tpile tp:oo ntee tpile ngmê l:âmo yó, u kwo dmyinê ngêpê. ¹⁵Tpile tp:oo myomoni ngê yâpwo u tpile tp:oo u mênê ghê yó, dnye u mênê mye yó, kwo, N:ii nga daachoo ngêpê knomomê, dpî vya ngi. Nmî Mî ngê yi kópu u kwo myedaa kwódu ngê. ¹⁶Tpile tp:oo myomoni pi yintómu knî ye mbwolo, yepê, Tpile tp:oo n:ii u pi ndî, u l:ii nmyi kêpa dpî t:ee yó, ó nmyi wéni pee kéli knî yi p:uu myoo t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndî dé ó tédê dé, ngmênê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpî t:ee yó. Yepê, K:omo tpile nmyo ndáapi yoo ó pinté yoo, k:omo tpile pi p:uu wop

^x 13:7 Tpyuu 11:7 ^y 13:8 Tpyuu 3:5 ^z 13:10 Tpyuu 14:12 ^a 13:11 Mát 7:15

^b 13:13-14 Mát 24:24; 2 Tes 2:9-10

nmye dpodo té ó ndapí p:uu nmye dpodo té, ngmênê yi tpile tp:oo u l:ii nmyi p:uu dpí t:ee yó. ¹⁷Yepê, N:ii p:uu yi l:ii daadí ya, doo u ntââ yi pini ngê tpile daawa pwila, myenté pi kní y:oo tpile u kwo daangmêwa pwila ngmê.

A tîdê mbwó yoo, n:ii kní y:oo yi tpile tp:oo u l:ii yi p:uu wa t:ee ngmê, u pi yi p:uu ayi d:êê ngmê.^c ¹⁸U pi p:uu dmyinê nuw:o. N:ii u mênê nuw:o a tóó, u nt:u kópu wa a w:ee. U pi d:êêd:êê alanté, wono yono y:a mê wono y:a mê wéni (666), u nt:u kópu, pi ntee pi.

Sipi tp:oo u yoo u ngwo dnye wéti

14 ¹Yi ngwo sipi tp:oo nî módu, Saiyon mbwini mbêmê u yoo yilí tp:oo témi tap kní yi k:ii dnye kwo. Yélini yi k:ii dnye kwo, yintómu 144,000. Yi yélini yi kêpa u pi doo ya, u mî u pi myedoo ya.^d ²Dnye ndîf ngmênî nyongo, mbóó p:uu a ndê wo. Mbwaa paa t:ââ ntee wunê dpudu yédi, mwini ntee a mbumu yédi, yi dnyeni mye yinté. Pi kní y:oo wéti u tpile ntee a vyee tumo, dnyeni n:ii ní nyongo, mye yinté. ³Yélini nî módu, yintómu 144,000, nmî Mî u kada dnye kwo, tpile tp:oo páádi kní yi kada dnye kwo, kada pini yoo yi kada myednye kwo. Wéti kamî yi ngîma ngmêdnya a ng:êênî, doo u ntââ pi ngmê ngê daawa nd:o. Yi yélini nmî Lémi ngê Setan kwulo dyámê mbêmê a pwaa too. ⁴Pi ngê u kpâm ntee d:uuwodê kuwo, kn:aa pyópu p:uu kêê d:uuwumê yé, yi yélini y:oo nmî Mî yinté dépê kuwo ngópu, kn:aa yâpwo ka dèdnyen:aa ngêpê. Yi nuw:o dmi nmî Mî p:uu doo kwo, kn:aa dépwo kwo. Sipi tp:oo kwéli doo lèpí, u kuwó dnye kwo. Dyámê mbêmê pi yintómu kní yi vy:o nmî Mî ngê yi yélini a ngî too, chóó u momu yoo ngê pyódu too, sipi tp:oo u yoo ngê mye pyódu too.^e ⁵K:omodanê kópu yi komo t:âmo dépê pwii wo, yi dono myedépwo ya.

Enjel pyile kní y:oo dyámê mbêmê tpémi ye mbwó u ngwo yé ngópu

⁶Yi ngwo enjel m:uu nî módu, mbóó p:uu doo mgalê. Nmî Mî u kópu dyuu pi kní ye doo tpapê, kópuni dyuu wunê ntee doo a kwo, dye ghi yintómu yinté amyaa kwo, chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêédí yintómu kní yi l:êê díy:o yi kópu dyuu doo tpapê, yélini yi kn:ââ daa ngmídi, yi dnye daa ngmídi, yi too pee daa ngmídi, yi dyámê pee daa ngmídi. ⁷Dpodombiy:e ye doo mbumu, yepê, Chóó Lémi dmyinê chââchââ, myedmyinê chaa kîgha, mu kópu u díy:o daa kêmakêma a kóté kîgha nmyo. Yepê, Mbóó dyámê yinê l:âmo doo, ntii mbwaa yinê mye l:âmo doo. Yepê, Ntênê dmyinê chââchââ.

⁸Myombó enjel m:uu nî módu, mwyéni doo yâmuyâmu, dpodombiy:e myedoo mbumu, apu, Mbápiilon tpémi y:oo yoo ntee dyênê tumo, yoo

^c 13:17 Tpyuu 14:9-11; 16:2; 19:20; 20:4 ^d 14:1 Hipílu 12:22; Tpyuu 7:3-4; 3:12

^e 14:4 Epeso 5:27; Njems 1:18

m:uu ngê wo yéli yintómu yinté myaa dyênê t:oo. Pyââ ti mââ ti u mbwaa kuu yi mênê dê yé ngmê, ngmênê yi yéli yi pi dmi daa kêmakêma wunê ghayghay. Yi pi dmi ndîf ngê ntee doo ya, mêdaa yinté, daa kêmakêma tédê ngê wunê pyodopyodo té.^f

⁹Enjel pyoloni ngê doo yâmuyâmu dê, dpodombiy:e myedoo mbumu, apu, Tpile tp:oo n:ii nti u mênê a pwii wo, n:ii knî y:oo adnyi chââchââ, ó u yâpwo tpile adnyi chââchââ ó u l:ii yi kêpa adî ya ó yi kêê p:uu amyaa ya,^g ¹⁰apu, yi yéli Chóó Lémi ngê dpodombiy:e wa kpada té. Apu, Dpodombiy:e ye wa nod:e, yi kpadakpada u mbwaa wa nda ngmê. Apu, Chóó Lémi u enjel yoo yi ngópu, sipi tp:oo u ngópu, ndiya adnyin:aa mgîni vyîmî. Apu, Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîkîi ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê adnyin:aa mgîni vyîmî.^h ¹¹Apu, N:ii knî y:oo tpile tp:oo a chââchââ ngmê, ó u yâpwo tpile a chââchââ ngmê, ó u pi u l:ii yi p:uu dpî t:ee ngmê, apu, w:êênî mgîdî vy:o yi yéli ndiya adnyin:aa mgîni vyîmî. Apu, Ghê daadnyi vyîmî, ndê dpudu y:i adî koko, chedê ngê daawa pyódu. ¹²Apu, N:ii knî y:oo Chóó Lémi u dnye a nyêmî ngmê, Yesu ka a kêlîmî té, dny:oo a vyîmî, yi tpile tp:oo kîngê châpu ngmê.ⁱ

¹³Yi ngwo dnye ngmênî nyongo, mbóó p:uu, a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê, Yélini Yesu ka dpodombiy:e ala ngwo a kêlîmî té, u dî amîmê pw:oo dmi, yi yéli y:oo w:aa wa a pyw:ee ngmê. Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê yinté a ka mye vvu, a ka pê, Ndê kópu yila. A ka pê, Yi dpodo wa yé ngmê, yi ghê vyîmî tédê wa lee dmi, yi Lémi ngê yi dpodo yi ngwo amî pwila.^j

Njon ngê yoo mb:aa yi ghada u ngwo módu

Mátiyu 13:24-30,36-43

¹⁴U kuwó dini ghi ngê nkalî too pee kpaapîkpaapî ngmênî módu, pi ntee pini mbêmê ngmêdoo ya. King ngê doo ya, kîdon mbêmê ngmêdoo kwo, nkól ngê n:ii l:âmo ngópu. Taa népwi ngmê kumu ngmêdoo tpyé. ¹⁵Yi ngwo enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo a pwii wo, yi pini ka dpodombiy:e mbwolo, kwo, Dyámê mbêmê witi yâpwo tédê kédê kyopwo. Kwo, Nnaa ala ngwo núw:o ngi, nyiné chepwe. ¹⁶Nkalî too pee mbêmê pini n:ii doo ya, u taa yi ngwo dyámê mbêmê dyîngo, u dpodo pyu yoo nté mgîpî tédê dy:ââ too, nté nt:u u kwo ghada ngópu.

Njon ngê yoo dono yi kpadakpada u ngwo módu

¹⁷U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu nî módu, Chóó Lémi u ngomo k:oo mbóó p:uu myedê pwii wo, taa népwi ngmê kumu my:oodoo tpyé. ¹⁸Enjel m:uu, n:ii ngê ndyuw:e a t:âât:ââ, mtyîmî nk:êênî tédê a ndê wo. Enjel woni ka

^f 14:8 Tpyuu 18:2-3 ^g 14:9 Tpyuu 13:11-17 ^h 14:10 Tpyuu 19:20; 20:10,15; 21:8

ⁱ 14:12 Tpyuu 13:10; 12:17 ^j 14:13 Hipîlu 4:10

dpodombiy:e mbwolo, kwo, Dyámê mbêmê wain kpê kêdê kyopwo. Kwo, N̄naa n̄uw:o ngi, wain kpê nyinê chepwe, kîgha mtyé dpo ghada ngi. ¹⁹Wod:oo u taa dyámê mbêmê dyîngo, wain kîgha mtyé a châpwo too, yi vyilêvyilê têdê d̄ii too, mu kópu u d̄iy:o Chóó Lémi d:ud:umbiy:e ye nod:e wo, u yi u ngwo doo kwo, D:ud:umbiy:e ní kpada té.^k ²⁰Yi vyilêvyilê têdê p:aa kuwa a tóó. Yi yéli yi wêê yilí y:i pwii wo, doo mbêpê ee, t:ââ k:ii doo a mbêpê, u mti, pi u ndy:ââ, yintoo t:ââm pââ ndîi, u dî chono d̄epwo ya. (300 km)

Kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî yi kópu dé

15 ¹Nyepênyepê u kópu ndîi u danêmbum m:uu ala, kópuni mbóó p:uu ní módu. Enjel pyudu yi danêmbum, n:ii knî y:oo yoo yi kpadakpada u mbwaa d:ââ pyudu a tpyé t:oo, Chóó Lémi yélini ye a nod:enod:e yédi, yi ngwo d:ud:umbiy:e wa kpada t:oo, Chóó Lémi u nod:enod:e chedê ngê u ngwo amê pyódu ngmê.¹

²Enjel yoo ghêlî k:ii d̄ipî m:uu too, yi ngwo ntii ntee tpile ngmênî módu, kââyikuu yedoo kwo, ndê dóó u mênê dnye kwo. Yoo my:oonî módu, yélini tpile tp:oo ngê daa dyênê too. Tpile tp:oo n:ii u pi wono yono y:a mê wonoy:a mê wéni (666), ala yéli u pwo lee dniye, u yâpwo tpile ka myedêdnye ngêpê. Ntii ntee tpile u nkîgh:ê dnye kwo, nmî Mî chaa kîgha u l:êê d̄iy:o wéti u tpile dnye tpyé dé. ³Dini ghi n:ii ngê nmî Mî u dpodo pyu Mósisi ngê Yisiléli tpémi Yichip u mênê a pw:ii too, Ntii Mtyemtye mî ngmêê ngópu, yi ngwo ntee dnya a wéti, yélini ní módu, yinté myednye wéti. Sipi tp:oo u pi mbêmê nmî Mî dnye chaa kîgha, kópu,

Nmî Lémi, nmî Yâpwo,
ngwêdêwêdî ntâkopádi.

Kópu, Kópu ndîi n:ii nye d:uud:uu too,
nyepênyepê u kópu dé.

Kópu, Nyi pi dyêêdî yintómu yi king.

Kópu, Ngópu yilí yintómu ndê kópu dé,
dono kópu choongmê d:uu ngê.^m

⁴Kópu, Nmî Lémi, pi yintómu knî y:oo adnyi chââchââ ngi,
m̄i mudu y:i adnyi kmîmî,

mu kópu u d̄iy:o nyi ntee pini daa m:uu a tóó,
nyi mu ngm̄idi Yâpwo ndêndê.

Kópu, Pi dyêêdî yintómu ngîma amî ghê dmi,
yi yi mbodo dmi ngê k:ame nga wa ghê dmi,

mu kópu u d̄iy:o dipi kn:aadi ngê,

pi yintómu knî y:oo ngópu dyuu mb:aa dê m:uu t:oo.

⁵U kuwó dini ghi ngê nmî Mî ngê u yâpwo ghi ndêndê mbóó p:uu a ngópu a kpêmî ngê, ⁶⁻⁷enjel pyudu y:i a pwii wo. Yi kpîdî dmi

^k 14:19-20 Mát 13:39-42; Tpyuu 19:15 ¹ 15:1 Tpyuu 15:6-7 ^m 15:3 Ex 15:1; Tpyuu 16:7

kpaapîkpaapî dé, myednya a wuu mbele. Yi mbalêti dmi yi yodo p:uu dnye ya, nkól ntee tpile dé. Tpile tp:oo páádi knî n:ii nmî Mî u nkígh:ê dnye kwo, ngmê ngê kpadakpada u mbwaa kuu pyudu ye y:àngo. Yi mbwááni d:ââ pyudu knî nkól ngê l:âmo tumo. Pini n:ii chedê ngê daawa pyódu, nmî Mî, u nod:enod:e u mbwaa kuu yi ntówo too. ⁸Yi ngwo nmî Mî u wuu ndîf ngê pyodo, u wêdêwêdê ndîf ngê mye pyodo. Yi kópu dê yi l:êê díy:o u yâpwo ghi k:oo dpudu ndîf ngê pyodo, kóó a ngêédí. Nê w:ee ngê, nê, Doo u ntââ pi yi daawa kee, u dí wéni n:ii ngê enjel pyudu knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî dyámê mbêmê wa a pii t:oo.

Enjel knî y:oo kpadakpada u mbwaa kuu pyudu knî u ngwo a pii tumo

16 ¹Yi ngwo nmî Mî u dnye ndîf yâpwo ghê ní nyongo, enjel pyudu knî ye yepê, A nod:enod:e u mbwaa kuu dyámê mbêmê nyiné pii tóó.

²Mwiyémwiyé enjel ngê u mbwaa kuu dyámê mbêmê mîné pii ngê. Yi ngwo yélini yi p:uu tpile tp:oo dono u l:ii yi p:uu doo ya, u yâpwo tpile ka myednye ngêpê, yi yéli yi p:uu lââ yilí ghê wo, mgîní vyîmî ndîf a pyw:ee ngópu.ⁿ

³Enjel myomoni ngê u mbwaa kuu nt:ee mîné pii ngê, wod:oo ntii mbwee ntóó u wêê kuu ngê pyodo, ntii mênê tpile yilí n:ii a m:ii, yintómu pw:oo dniye.^o

⁴Enjel pyoloni ngê u mbwaa kuu mbwaa knî yi paa a pii ngê, dpuwó nuu knî yi kwo myedê pii ngê, wêê kuu ngê pyaa dniye. ⁵Enjel m:uu u dnye ní nyongo, n:ii ngê mbwaa a t:âât:ââ té. Nmî Mî ka kwo, Nmî Yâpwo, ntênê nye tóó, dye ghi yintómu wunê myenyoo a ya. Kwo, Choo kn:aadi ngê, yoo ntênê chi kpada té. ⁶Kwo, Nyoo a vya tumo, ngomo kapí pyu yoo myedê vya tumo, yi wêê a pw:ii tumo. Kwo, U p:o chi yé, yi ntââ dmi ntênê ye che vy:u, yi mbwaa wêê ngê chi pyódu, vyílo ye ndanî ngmê.^p ⁷Yi ngwo mtyîmî nk:êênî têdê dnye ngmênî nyongo, nmî Mî ka kwo, Nmî Lémi, nmî Yâpwo, ngwêdêwêdê ndîf. Kwo, Choo kn:aadi ngê, ntênê nyiné ntââ vyîmî.^q

⁸Enjel podoni ngê u mbwaa kuu kâádí mbêmê a pii ngê, u kîkîf ndîf ngê pyódu ngê, yoo yi pââ u ngwo nk:êê too. ⁹Kâádí ngê yélini nk:êê ngê, nmî Mî p:uu dnye peede tpapê, mu kópu u díy:o u kópu mbêmê dnye mgîní vyîmî. Dono u maa dépê kuwo ngópu, u pi myedédnya a kmîmî.^r

¹⁰Tpile tp:oo dono ngê u yoo kwéli doo y:enê, enjel limoni ngê u mbwaa kuu y:i mîné pii ngê, yi ngwo mgídí y:i a ghay wo. Tpile tp:oo dono, u yoo knî yi k:ii, mgídí vy:o dnye m:ii, mgîní vyîmî ndîf a pyw:ee ngópu, yi kpéngi ti dmi kekekele dnye paa.^s ¹¹Yâpwni mbóó p:uu wunê

ⁿ 16:2 Ex 9:10; Tpyuu 13:11-17 ^o 16:3 Ex 7:17-21 ^p 16:6 Tpyuu 17:6; 18:24
^q 16:7 Tpyuu 19:2 ^r 16:9 Tpyuu 9:20-21 ^s 16:10 Ex 10:22

tóó, p:uu dnye peede tpaépê. Lââ n:ii yi p:uu dnye kwo yi l:êê díy:o, mgîni vyîmî ndîi a pyw:ee ngópu, ngmênê yi dono dêpê kuwo tumo.

¹²Mbwaa ndîi n:ii Mbápiilon kee wo, Yupídétis, enjel wononi ngê u mbwaa kuu y:i mîné pii ngê. Yi mbwáani yono wo, lede yoo yi maa u ngwo a yó. Kââdí kwéli wunê koko, king yoo n:ii y:i wunê pyede, yi lede yoo yi k:ii yi maa u ngwo a yó. ¹³Yi ngwo kma tupwótupwó pyile nî módu. Tópukada u kwo ngma a pwii wo, tpile tp:oo dono u kwo myomoni a pwii wo, yi tpile tp:oo u komo kapî pyu u kwo pyoloni a pwii wo. ¹⁴Yi kma pyile knî, Setan u kmêna dono yoo. U wêdêwêdê mbêmê kópu ndîi yilî dpî d:uu ngmê, dyámê wope wope king knî ye dpî lee dmi. Yâpwo ni u wêdêwêdê ndîi u wo ndîi dini ghi n:ii ngê wa d:ii, yi kmêna knî y:oo king yoo yi mbodo dmi wa vyyuwo t:oo, kwodonkwodo wa a danê t:oo, Yâpwo ndêndê p:uu adnyi l:êê.^t ¹⁵⁻¹⁶Kwéli adnyi l:êê, Hipîlu dnye ngê u pi Amakedon.

Nmî Lémi u kópu ala. Apu, Kpáápi k:ii wanî t:aa. Apu, N:ii ngê adî t:âât:ââ nê, u kpîdí knî ye mb:aamb:aa ngê adî vyyuwo, dini ghi n:ii ngê anî t:aa, yi pini ngê w:aa ndîi wa a pyw:oo, yoo yi ngópu kn:ââ mbwii daadí paa, mywene u ngwo daawa ghê.^u

¹⁷Enjel piini ngê u mbwaa kuu yéll vyââ yi kêll a pii ngê. Yi ngwo nmî Mî u dnye yâpwo ghê nî nyongo, apê, Machedê.^v ¹⁸Yi ngwo lîmî dnye kilîkîlî, mwini dnye mbumu, têpê dpodombiy:e doo ghêdê. Kn:ââ nmî Mî ngê yoo mwo a l:âmo ngê, nkoo nmo, têpê dpodombiy:e yinté doongê ghêdê mbê wo. Kópuni nî módu, yini ndîi.^w ¹⁹P:aa ndîi d:ud:umbiy:e dyênê wo, pee pyile ngê pyodo, dyámê wope wope p:aa yintómu mye dyênê dniye. P:aani n:ii dono Mbápiilon, nmî Mî u nuwo dêpê kuwo wo. Yi yéli ye u nod:enod:e u mbwaa kuu y:ângo, nda ngópu.^x ²⁰Dyámê w:uu yintómu anyi pwiyé dniye, mbu mbodo yintómu anyi mye pwiyé dniye. ²¹Chêêpî ndîi mbóó p:uu dnya a ghayghay, yi dîngîdîngî limoy:a. Yoo dono yi mbêmê dnye dyimêdyimê, u l:êê díy:o nmî Mî p:uu dnye peede tpaépê, mu kópu u díy:o dpodombiy:e dnye mgîni vyîmî.^y

Dono kópu n:ii knî y:oo yoo dpo lvêédî t:oo, yi kópu dyuu

17 ¹U kuwó dini ghi ngê enjel a ka ngma a loo, n:ii ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmédoo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Máâ ti módu ndîi u kpadakpada nga nîné kêmakêma. A ka pê, p:aani n:ii mbwaa yilî yi nkîgh:ê a tóó, yi pyópu u pi ndîi ngê y:i a tóó. ²A ka pê, Dyámê wope wope king yintómu u maadí a wee, myenté mgîdí u yoo u maadí mye wee. A ka pê, Yi kópu mbwaa k:ii ye yipê wo.^z

^t 16:14 1 Tim 4:1; Tpyuu 19:19 ^u 16:15-16 1 Tes 5:2; Tpyuu 3:3; Luukí 12:37-40

^v 16:17 Tpyuu 16:1 ^w 16:18 Tpyuu 8:5 ^x 16:19 Tpyuu 14:8,10 ^y 16:21 Ex 9:24;

Tpyuu 16:9,11 ^z 17:2 Tpyuu 18:3

³Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê w:amî ndî mbêmê ñuw:o noo. Yi pyâa ngmênî módu, tpile tp:oo pyipwo doo ya. Yi tpile tp:oo mtyemtye, mbodo pyudu, dp:anê y:a. U chaa kîgha u pi dyuu p:uu dnye ya, mu kópu u díy:o u yi u ngwo doo kwo, Yâpwo ndî u d:aa nê kâádî, u pi d:ud:umbiy:e nî dyênê.^a ⁴Yi pyópu chaa módu, mb:aamb:aa ngê kpîlê wo, u kpîdî mtyemtye dé, yi pywuu ndî dé. U kpile u tpile dé yi pywuu dmi mye ndî dé. Woni nkól ngê l:âmo tumo, woni kêmê pee ngê l:âmo tumo, woni chêêpî pee mb:aa ngê l:âmo tumo. Kapî kumu ngmêdoo tpyé, n:ii nkól ngê l:âmo ngópu. Dono yilî yintómu yi kapî k:oo dnye ya, u mââ ti u kópu dé, kópu tupwótupwó dé yi k:ii, y:i myednye ya. ⁵Yi pyópu kêpa u pi nî módu, Mbápileon. Mgongo ntee kópu, u nt:u kópu, pyâa ti mââ ti u kn:ââ, dono yilî yintómu yi kn:ââ. ⁶Yi pyópu ngê mbwaa ndâ, ghétighéti tédê nî módu. Mbwaáni n:ii ndâ, nmî Mî u yoo yi wêê, n:ii knî y:oo Yesu daa mb:ii ngópu, u l:êê díy:o pi knî y:oo vya tumo.^b

Dini ghi n:ii ngê nî módu, ghê d:ud:umbiy:e a mênê ghipé wo. ⁷Enjel ngê a ka pê, Lukwe díy:o ghê mênê dê ghipé? A ka pê, Kî pyópu u nt:u kópu nga n:aa tpapê, tpile tp:oo n:ii mbêmê a tóó, u nt:u kópu nga myinî tpapê, tpile tp:oo n:ii mbodo pyudu, dp:anê y:a. ⁸A ka pê, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mēdaa tóó, díy:o mgî k:oo wa a kee, u kuwó dini ghi ngê nmî Lémi ngê amî dyênê. A ka pê, Nmî Mî ngê dyámê pê ghêlî k:ii dēpē l:âmo ngē, pi knî ngmē yi pi dmi yi ngwo u puku yedē a d:êê too, apê, Díyo ghê kamî ye wanî y:oo, ghéni n:ii chedē ngē daawa pyódu. A ka pê, Yélini yi pi dmi yi puku yedē dēpē d:êê too, yi tpile tp:oo ayi m:uu ngmē, yi nyepēnyepē u kópu ngê wa pyódu, awo, Lónté kópu ndî ngma ala. Awo, Yi tpile tp:oo wunê doo a ya, ala ngwo mēdaa tóó, díyo amē t:aa.^c

⁹Enjel ngê a ka pê, Nūw:o ndî knomomê, ye ala kópu mb:aamb:aa ngê nyinê wopwe. A ka pê, Yi tpile tp:oo mbodo pyudu knî, yi nt:u kópu, kpâpu pyudu knî. A ka pê, Lóma kpâpu pyudu knî yi mbêmê a tóó. A ka pê, Yi kpâpu pyudu knî yi mbêmê yi pyópu a tóó. A ka pê, Tpile tp:oo mbodo pyudu knî yi nt:u kópu m:uu a tóó, king pyudu. ¹⁰A ka pê, Limi dē pw:onu, wononi a tóó, piini doongē ta. A ka pê, Dini ghi n:ii ngê wa t:aa, daa ndî la ghi tp:oo king ngê adî ya. ¹¹A ka pê, Tpile tp:oo n:ii wunê doo a ya, ala ngwo mēdaa tóó, u nt:u kópu mye yinté, king pyudu knî yi woloni, nmî Lémi ngê wamye dyênê.

¹²A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii p:uu chi m:uu té, yi nt:u kópu, king y:a. A ka pê, Doongē taa dniye. A ka pê, Dyámê pee y:a knî yi mbêmê yoo yi kada adnyi kwo, daa dye ghi daadî tpile tp:oo u k:ii yi pi dmi ndî ngê adnyi ya. ¹³A ka pê, Yi pini y:a knî yi nuw:o ngmidi ngê adî ya, tpile tp:oo ka yi wédêwédê wa y:ee ngmê, yi pi knî yi mbêmê adî dpodo. ¹⁴A

^a 17:3 Tpyuu 13:1 ^b 17:6 Tpyuu 18:24 ^c 17:8 Tpyuu 13:8

ka pê, Sipi tp:oo p:uu adnyi l:êê, ngmênê yi pwo wa lê, wa vya té, mu kópu u díy:o vyílo yi Lémi ndêndê, king yintómu yu yodo u maknopwo a pyede. A ka pê, Sipi tp:oo p:uu u yoo amyidnyi ya, yélini wunê a ngmidi too, kóo k:oo kaa too, u dnye ntênê a nyêmî ngópu.^d

¹⁵ Enjel ngê a ka pê, Mbwaáni n:ii chi m:uu té, yi nt:u kópu nga n:aa tpaê. A ka pê, Mbwaáni n:ii knî yi nkígh:ê yi pyópu a tóó, yi nt:u kópu pi yilí tp:oo témi tap, yi kn:ââ daa ngmidi, yi dnye daa ngmidi, yi dyámê pee daa ngmidi. ¹⁶ A ka pê, Dp:anê y:a knî n:ii chi m:uu té, yi tpile tp:oo u k:ii, díyo yi pyópu ye wa diya, tpile yilí n:ii u ngópu a tóó, wa t:âmo t:oo, u kpídí u mbwo wa a ngee t:oo, kn:ââ mbwii wa yé ngmê, mbyuu wa ma ngmê, dínê dyuu ndiya wa kée ngmê.^e ¹⁷ A ka pê, Yi pyópu yinté wa dyênê ngmê, mu kópu u díy:o Chóó Lémi ngê kópuni wunê a vyu, yi ngwo wa ntiye ngmê. A ka pê, Nyââ, yi nuw:o dmi ngmidi ngê wa pyódu ngmê, yi wêdêwêdê tpile tp:oo ka wa y:ee ngmê, u dí Chóó Lémi u kópu dyuu wa ntiye ngmê.

¹⁸ Enjel ngê a ka pê, Pyópuni chi m:uu, u nt:u kópu, p:aani n:ii u pi ndîi. A ka pê, Yi p:aani u king dyámê mbêmê king yintómu yi pwo a tóó.

Lvêê kpî té u kwee chápwo

18 ¹ U kuwó dini ghi ngê enjel m:uu ní módu, mbóó p:uu a ndê wo, p:ââp:ââ doo a wupwo. U pi d:ud:umbiy:e ndîi, dyámê wope wope u wuu ndîi kée ngê. ² Dpodombiy:e mbwolo, apê, P:aani n:ii u pi ndîi Mbápiilon, da pw:oo ngmê. Apê, Ngomo dê dyênê t:oo, pi y:i mēdaa tóó. Apê, Kmēna mbwee dono yoo ala ngwo y:i a pyede. Apê, Nmē dono, n:ii tupwótupwó dé, y:i a m:ii té. ³ Apê, Yi p:aani mye mââ ti módu ndîi. Apê, Pyââ ti mââ ti u mbwaa kuu dyámê mbêmê pi yintómu knî yi mēnê wunê a yó. Apê, Yi kópu u l:êê díy:o ala ngwo yi pyópu dê vya ngmê. Dyámê mbêmê king yoo u maadí dnye kwo. Apê, Yi pyópu tpile yilí yi mb:aami, n:ii knî ye tpile yilí doo pywupwi dé, ndáapi ngê u ngwo pyaa dniye.

⁴ Yi ngwo nmî Lémi u dnye mbóó p:uu ní nyongo, apê,

A yoo ndêndê, yi pyópu a kuwo yó,

yi p:aani u mēnê a pwii dmyeno.

Apê, U dono kópu nangmê d:uu,

ntee adí mgîni vyîmî,

kminté yinté amyenmyi mgîni vyîmî.

Apê, Chóó Lémi ngê yi pyópu ntênê wa kpada,^f

⁵ mu kópu u díy:o u dono u pwo mye u pwo a tóó,

u dí mbóó p:uu wumê tóó ó!

U dono yilí Chóó Lémi u nuwo daawa a kuwo dmi,

ntênê wa kpada.

^d 17:14 Tpyuu 19:11-16,19-20 ^e 17:16 Tpyuu 18:8 ^f 18:4 2 Kódin 6:17

6 N:ii knî y:oo yi pyópu dyênê ngópu, yi yéli ye yepê,
 Yi pyópu ngê a yoo ntee dyênê ngê,
 yinté u nkwo myoo dyênê yó,
 ngmênê dpodombiy:e dpî dyênê yó.
 Yepê, Kpadakpada u mbwaa kuu n:ii a yoo knî ye y:ângo,
 yinténi miyó u kwo myoo y:ee yó.^g

7 Yepê, U pi ndîf ngê ntee chóó pyódu ngê,
 yinté dpî mbê kalê yó.
 Yepê, Tpile u mb:aami ngê ntee dpîmo a ya,
 yintoo kpadakpada u kwo myeyuu y:ee yó.
 Yepê, Yinté dpî kpada yó,
 mu kópu u dîy:o u gha vy:o dpo,
 Nê kwin ngmê, d:aa kuknwe,
 pi ngmê u l:êê dîy:o daanî yii.

8 Yi kópu u l:êê dîy:o wo mu ngmîdi ngê u kpadakpada u mbwaa kuu yintómu wa nda té. Dómudómu wa a pyw:oo, adî yii, amye pw:onu, ndê ngê wa ma, mu kópu u dîy:o n:ii ngê wa kpada, nmî Lémi Chóó Lémi, u wêdêwêdê ndîf.

9 King n:ii u maadî dnye kwo, u k:ii mb:aamb:aa ngê myednya a ya, dini ghi n:ii ngê ndê ngê yi pyópu adî pîpî, dpudu adnyi y:enê, yi ngwo adnyi mbê, amyednyi yii.^h 10 Pyópuni mââ ti módu, mye p:aa ndîf ngmê, u pi Mbápile. Yi p:aani wa a kuwo ngmê, daa chono adnyin:aa kwo, u kpadakpada u l:êê dîy:o adnyi nkîngê. Adnyi mbê, awo, Ayi, Mbápile. Awo, U pi ndîf ngê a tóó, u yoo yi wêdêwêdê ndîf, ngmênê ala ngwo da ghay dmi, yi kpadakpada u mbwaa kuu lîmîlîmî ngê dê nda ngmê.

11 Yi p:aani tpémi y:oo n:ii knî ye tpile yilî dnyimo pywupwi dé, amyednyi mbê, mu kópu u dîy:o pi knî y:oo tpile ye daamuwa pwila ngmê. 12 Pi ngmê ngê nkól ye daamuwa pwila, silipê ye daamuwa pwila, chêêpî pee mb:aa ye daamuwa pwila, kêmê pee ye myedaamuwa pwila. Pi ngmê ngê kpídî mb:aa ye daamuwa pwila, kpaapîkpaapî dé ó mtyemtye dé ó n:ii yi pywuu dmi ndîf dé. Pi ngê l:âmo ngmê u tpile ye daamuwa pwila, mywápê pee ngê l:âmo ngmê dé ó pywopwo dp:anê ngê l:âmo ngmê dé ó nkichi pee ngê l:âmo ngmê dé ó chêêpî kpaapîkpaapî ngê l:âmo ngmê dé. Adnyi mbê, mu kópu u dîy:o yi tpile yilî yi l:êê dîy:o ndapî ndîf kée ngópu, ngmênê pi ngmê ngê ye daawa pwila té. 13 Yi p:aani tpémi y:oo mtyîmî ntee tpile dnyimo pywupwi, tpileni tuu mb:aamb:aa dnyimo pywupwi dé, pídánkinsens dnyimo pywupwi, mêt myednyimo pywupwi, ngmênê mēdaamuwa pwila ngmê. Wain mēdaamuwa pwila ngmê, olipi wulu mēdaamuwa pwila ngmê, witi mēdaamuwa pwila ngmê, kpo mēdaamuwa pwila ngmê, pudumakó

sipi hósi mēdaamuwa pwila t:oo, chádiyót mēdaamuwa pwila t:oo, wop dpodo pyu yoo mēdaamuwa pwila t:oo. ¹⁴⁻¹⁵N:ii kní ye yi tpile yilí mwiyé dnyimo pywupwi dé, yi yéli ndáapi ngé u ngwo pyaa dniye. Yi yéli daa chono adnyin:aa kwo, yi kpadakpada u l:êê díy:o adnyi nkíngê, adnyi mbê, amyidnyi yii, yi p:aani tpémi ye yewo, Ayi. Yewo, Nmyi nuu u tpile dé chedê ngé dē pyaa dmi, nmyi chaa u tpile dé chedê ngé myaa pyaa dmi, anyi myaa pwiyé dmi. ¹⁶Yewo, Ayi. Yewo, Kí p:aani tpémi. Yewo, Ch:am ndíi ngé nmyee a ya. Yewo, Yi ch:am ngé ndapí ndíi dpímo kéké, kpídí mb:aa u ngwo dpímo pywupwi dé, woni kpaapíkpaapí dé, woni mtyemtye dé. Yewo, Yi pyópu ngé kpilē u tpile mb:aa dé u mbwo dpímo t:emí dé. Yewo, Woni nkól ngé l:âmo tumo, woni kêmê pee ngé l:âmo tumo, woni chêêpí pee mb:aa ngé l:âmo tumo. ¹⁷Yewo, Yi tpile yilí límílimí ngé chedê ngé dē pyaa dmi.

Yélini nkéli k:oo a dpodo té, yi ngwo ní m:uu too. Tpiipi yoo ní m:uu too, paambwi pyu yoo my:aa m:uu too. Daa chono dnyen:aa kwo, ¹⁸dpudu yi ngópu doo a koko. Dpodombiy:e dnye kââ, apu, Kí p:aani u pi ndíi, u nkígh:ê yintoo p:aani daamu a tóó. ¹⁹Dnye mbê, dpodombiy:e myednye yii, apu, Ayi. Apu, Kí p:aani u pi ndíi. Apu, Yélini yi k:ii ntii mbêmê nmo dpodo té, yi p:aani tpémi y:oo tpile yilí nmo dnye pywupwi dé, ngmênê yi tpile yilí límílimí ngé chedê ngé dē pyódu.

²⁰Yélini mbóó p:uu wunê pyede, nmí Mí u yoo yi k:ii, komo kapí pyu yoo yi k:ii, dyépi yoo mye yi k:ii, nmyi gha dmi mb:aamb:aa ngé dny:oo ya. Yi p:aani tpémi y:oo kópuni dono nmye dnya a d:uud:uu dé, nmí Mí ngé nmyi ntââ dmi dpodombiy:e ye da vy:u.

²¹Enjel tââkpa a yi ngwo ngmêní módu, chêêpí kpiyé ngmê dnyinê ngé, nt:ee a kée ngé, apê, Chêêpí kpiyé nt:ee dpodombiy:e ntee dí kée, Mbápiilon dpodombiy:e yinté wamye dyênê, pi ngé mēdaamuwa m:uu. ²²Apê, Yi p:aani tpémi mēdaadnyi wéti, yi wéti u tpile mēdaadnyi vyee dé, nkéli dpuwo mēdaadnyi wupí dé, nkéli mbywuu pââ myedaadnyi wupí dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:i mēdaadnyi dpodo. Apê, Km:ii ch:iich:ii u dnye pi ngé y:i mēdaamuwa ny:oo. ²³Apê, Yi p:aani lam mēdaadí pípí. Apê, Yoo y:i mēdaadnyi yéyéyé, dnyengi dnyeng:aa y:i myedaadí kwo. Apê, Dyámê wope wope, pi kní y:oo yi p:aani u ndáapi yoo dnyimo cháachââ dé. Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pipi kópu kní yi mbêmê pi yilí dnyimo dódó dé. ²⁴Apê, Yi p:aani tpémi y:oo pi yilí vya ngópu, Yâpwo ndíi u komo kapí pyu yoo vya tumo, u yoo yilí mye vya tumo.

Mbóó p:uu u ngwo dnye wéti

19 ¹U kuwó dini ghi ngé mbóó p:uu pi yilí yi dnye dmi ndíi ní nyongo, nmí Mí dnye chaa kígha, apu, Nmí Yâpwo chaa kígha koo.

Apu, Nmí Yâpwo ngé u yoo kamí ngé dē pyódu té,

kóo k:oo dê kaa té.

Apu, U pi ndîi, u wêdêwêdê mye ndîi.

²Apu, Yoo dnyinté daa kóté kîgha too,
pi dono knî ye ntâa ntênê dpo vy:u.

Apu, Mâa ti módu ndîi,

n:i ngê dono u mbwaa kuu pi dyêêdí yintómu yi mênê yó,
nmî Yâpwo ngê d:ud:umbiy:e dê dyênê.

Apu, Dê dyênê,

mu kópu u díy:o u dpodo pyu yoo yinê a vya too.

Apu, Yi ntâa dmi ntênê da vy:u.ⁱ

³Myombó dnye chaa kîgha, apu,

Nmî Yâpwo chaa kîgha koo.

Apu, Yi pyópu u kpadakpada u ndê dpudu adî koko,

chedê ngê daawa pyódu.^j

⁴Yi ngwo kada pini myoy:a mê páádi, tpile tp:oo páádi knî yi k:i, nmî
Mî ka kwodokwodombiy:e k:ame ghê dniye, apu, Yinté choo ya. Apu, Nmî
Lémi chaa kîgha koo.^k ⁵Chóó Lémi kwéli doo ya, pi ngmê u dnye y:i nî
nyongo, apê,

Nmî Yâpwo p:uu dpodo pyu yoo.

Apê, Nmî Lémi dmyinê chaa kîgha.

Apê, N:i knî y:oo a cháâchââ ngópu, a dnye ny:ee yó.

Apê, K:omo tpile nmyi pi dmi ndîi dé ó têtê dé,

ngmênê dmyinê chaa kîgha.

Sipi tp:oo ngê u yémî p:uu u ngwo wa a y:oo

⁶Yi ngwo pi yilî yi dnye dmi nî nyongo, t:âa pâa ndîi ntee wunê dpudu
yédi, mye yinté. Mwini dpodombiy:e ntee a mbumu yédi, yi dnye dmi
mye yinté. Apu,

Chóó Lémi chaa kîgha koo,

mu kópu u díy:o nmî Lémi, nmî Yâpwo,

king ndîi ngê dê pyódu,

u wêdêwêdê mu daa mu tp:ook:omo.^l

⁷Apu, Nmî gha dmi mb:aamb:aa ngê pyaa we,

w:aa myedê pyw:ee koo.

Apu, Chaa kîgha koo,

mu kópu u díy:o sipi tp:oo ala ngwo a yéyéyé,

u yémî p:uu ngê yéyéyé u kpídî dmi u mbwo dê t:oo,

u yoo knî yi k:i ngmîdi ngê a pyodopyodo té.^m

⁸Apu, Kpídîni u mbwo dê t:oo,

ⁱ 19:2 Tpyuu 6:10 ^j 19:3 Tpyuu 14:11 ^k 19:4 Tpyuu 4:9-11 ^l 19:6 Tpyuu 11:15-18;
14:2-3 ^m 19:7-8 Tpyuu 21:2,9; Epeso 5:32

Chóó Lémi ngê u kwo dê y:oo.

Apu, Yi kpîdí dmi kpaapîkpaapî dé,
tupwó yi p:uu daa t:a.

(Yi kpîdí dmi kpaapîkpaapî dé yi nt:u kópu, kópu mb:aa n:ii nmî Mí u yoo kní y:oo a d:uud:uu tumo.) ⁹Enjel ngê a ka pê, Ala kópu d:êê ngi. A ka pê, Sipi tp:oo ala ngwo a yééyéé. A ka pê, Chóó Lémi ngê yélini yi kmaapî tédê a dóó kalê too, yi yéli y:oo w:aa wa a pyw:ee ngmê. A ka pê, Chóó Lémi ngê yi kópu dyuu ndêndê ngê dê vyi té, daa k:omodanê kópu dyuu.ⁿ

¹⁰Yi ngwo enjel yu dmyeno kwodokwodombiy:e k:kame ní ghê wo, ngmênê a ka pê, Apuu! A ka pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Nîdê mbwó yoo, yélini yi k:ii Yesu u kópu dyuu nmyi ngímî ngópu, Chóó Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myiní dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chóó Lémi p:ee vyílo yu châpu ngi, mu kópu u díy:o Yesu u kópu dyuu Chóó Lémi u komo kapî pyu kní y:oo wunê a m:uu tumo.^o

Yesu ngê tpile tp:oo dono u ngwo dyênê ngê

¹¹Yi ngwo mbóó a ngópu a kpêmî ngê, hósí kpaapîkpaapî ngmêní módu, pi pyipwo ngmêdoo ya, k:omodanê kópu p:uu dêpwo ya, myedaangmê kn:aadi ngê. Yoo ntênê a kóté kígha too, yi p:uu u ngwo a l:êê yédi. ¹²Ngwolo dê ndê dóó ntee tpile dê, dyámê pee yilí yi kîdon dé mbêmê dnye kwo. U pi kêpa ní módu, ngmênê u nt:u kópu pi ngmê u lama daa tóó, chóó u mo u lama a tóó.^p ¹³U pi alanté nmo tpapê ngê, Chóó Lémi u Kópu Dyuu. Kpîdíni u mbwo doo ya, d:ud:umbiy:e wêê vyi.^q ¹⁴Chóó Lémi u lede kní y:oo dnye yâmuyâmu, hósí kpaapîkpaapî kní yi pyipwo dnye ya, kpîdí kpaapîkpaapî dmi yi mbwo yidoo ya, tupwó yi p:uu dêpwo ya. ¹⁵Yoo dyêédí dono yi vyee u l:êê díy:o taa népwi ngmê u kwo ngma a pwii wo. Nkichi pee kiyé ngê adí vyee dé. Yoo dono wain kígha mtyé ntee tpile ngê wa pyódu té, adí vyilêvyilê dé, yi wêê adí pyuwuwopyuwuwo, mu kópu u díy:o Chóó Lémi dpodombiy:e ye nod:e wo.^r ¹⁶U pi u kpîdí p:uu doo ya, kpálí kn:ââ dê yi p:uu myedoo ya, apê, King yintómu yi King, Lémi yintómu yi Lémi.^s

¹⁷Yi ngwo enjel m:uu ní módu, kââdí mbêmê doo kwo. Wââ ntee ínméni, n:ii kní yi lama tpile tp:oo ntóó pîpî a tóó, dpodombiy:e ye mbwolo, yepê, A pwiyé dmyeno. Yepê, Chóó Lémi ngê kmaapî ndíi nmyi l:êê díy:o ngmêwunê pwapî. ¹⁸Yepê, Pi dyêédí yintómu yi ntóó dmi dpî ma tóó. Yepê, King yoo, kada pini yoo, lede yoo yi k:ii, l:êê tédê a pwopwo té, yi ntóó dmi dpî ma tóó. Yepê, Hósí dé, yi tpiipi yoo yi ntóó dmi dpî ma tóó, pi dyêédí yintómu, wop dpodo pyu yoo, ndapî p:uu

ⁿ 19:9 Luukí 14:15 ^o 19:10 Tpyuu 22:8-9 ^p 19:12 Tpyuu 1:14 ^q 19:13 Njon 1:1,14
^r 19:15 Tpyuu 1:16 ^s 19:16 Tpyuu 17:14

dpodo pyu yoo, yélini yi pi dmi ndî dé ó têtê dé, yintómu yi ntóó dmi dpî ma tóó.

¹⁹Yi ngwo tpile tp:oo dono nî módu, dyámê mbêmê king yoo, yi lede yoo yintómu yi k:ii, p:uu dnye ya. U yi y:e doo kwo, Pini n:ii hósi kpaapíkpaapí pyipwo a tóó, u lede yoo yi k:ii, nmî vya té.^t ²⁰Ngmênê dêê dniye, p:ee vya tumo, tpile tp:oo dono mgîmî ngópu, u komo kapí pyu mye mgîmî ngópu, n:ii ngê mbwudu yilí u pi mbêmê mwiyé dpîmo a chapí dé. (Yi mbwudu chapí mbêmê yoo dono mwiyé a dóó too, tpile tp:oo u l:ii yi p:uu u ngwo a t:ee ngópu, u yâpwo tpile ka myednyimo a ngêpê.) Yi tpile tp:oo dono, u komo kapí pyu u k:ii, mgîmî dumo, yi ghê dê dpîmo ya, ndiya u ngwo d:ii dumo. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kííkîi ngê ntee dpí pyódu, yinté kwéli ghê dpîmo mgínî vyîmî.^u ²¹Pini n:ii hósi kpaapíkpaapí pyipwo doo ya, yi tpódu yi lede yoo vya too. Taa n:ii u kwo doo kwo, u ngwo vya too. Wââ ntee ímèni kní y:oo yi ntóó dmi ma tumo, d:ud:umbiy:e pile dniye.^v

Yesu ngê u yoo u ngwo a y:enê

20 ¹Enjel ngmênî módu, mbóó p:uu a ndê wo. Mgî k:oo mbwa keñe u kii kumu doo tpyé, puwóma té ndîi kumu my:oodoo tpyé.^w

²Tópukada n:ii mw:ee ngê wunê doo a ya, u pi Setan, mye Dono u Kn:ââ, yi enjel ngê yi tókukada mgîmî ngê, puwóma té ngê kudu ngê. M:ââ yono yono y:a yinté kudu ngmê ngê adí ya.^x ³Yi enjel ngê mgî k:oo dyíngo, keñe u kwo kuwo ngê, kii yipe ngê, cháâ u l:ii keñe p:uu mye t:ángo, apê, Yoo dyêêdi yintómu daamuwa dóó té, u dí m:ââ yono yono y:a mbwa k:oo wa ma. Apê, U kuwó dini ghi ngê amê pwii, daa ndîi la ghi tp:oo kuwa adí m:ii.

⁴Yi ngwo yoo ngmênî módu, pi kní y:oo n:ii dé a vya tumo, mu kópu u díy:o Yesu daa mb:ii ngópu, nmî Mí u kópu pi kní ye dnyimo a tpapê. Yi yéli y:oo tpile tp:oo dono dédnya a cháâcháâ, u yâpwo tpile ka myedédnya a ngêpê. Yi tpile tp:oo u l:ii yi kêpa dêpwo ya, yi kêlê myedêpwo ya. Yi kópu u l:êê díy:o mgîdí u yoo kní y:oo vya tumo, ngmênê yi ghê dmi dé Yesu Kédisu ka lee dniye, u che p:ââ pee ngê pyódu too, yi ya têtê dmi kní yi mbêmê dnye ya, Yesu u k:ii yoo dnye y:enê dé, u dí yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.^y ⁵Yi pyidepyide, mwiyé mwiyé pyidepyide. (Wo yéli n:ii pw:oo dniye, yi ghê dmi mêdaa kele, u dí yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.)

⁶Yélini mwiyé mwiyé wunê pyidepyide nyédi, Chóó Lémi u nuu u yoo, w:aa dpo pyw:ee ngmê. Pwopwo myomoni ngê mêdaawa dyênê té,

^t 19:19 Psalm 2:2 ^u 19:20 Tpyuu 13:11-17; 20:10 ^v 19:21 Tpyuu 19:17-18

^w 20:1 Tpyuu 9:1 ^x 20:2 Mát 12:29; Mak 3:27 ^y 20:4 1 Kódin 6:2; Tpyuu 6:9; 13:16-17; Dan 7:27

ngmênê Chóó Lémi Mupwo yi kada adnyin:aa kwo, adnyi chaa kîgha dê, kêlí pini ngê adnyi ya, Yesu Kédisu u k:ii yoo amyednyi y:enê dé, u dí yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu.^z

Nmî Lémi ngê Setan u ngwo wa kpada

⁷Dini ghi n:ii ngê yi m:aani yono yono y:a chedê ngê wa pyódu, Setan mbwa k:oo wa pwii, ⁸dyámê wope wope wa lê, yoo dyêêdí yilí wa dóó, u pee wa kaa té. Yoo miyó ngê wa pyódu, ngmê u pi Nkok, woni u pi Mankok. Setan ngê l:êê u l:êê díy:o nipi wa a danê té, têtê tii ntee mye yinté. ⁹Yi yéli yi ngwo nî módu, dyámê wope wope a ndê dniye, nmî Mî u yoo téli k:oo kaa ngópu, u yi y:e doo kwo, Nmî vya té. Kwéli dnye ya, nmî Mî u nuu u p:aa. Ngmênê yoo dono dêê dniye, ndyuw:e mbóó p:uu ngma a ndê wo, yi yéli d:ud:umbiy:e dyênê too. ¹⁰N:ii ngê a dóó too, Setan, nmî Lémi ngê mgîmî ngê, ndiya dyíngo. Mwááli dyuu d:ud:umbiy:e kîíkî ngê ntee dpî pyódu, yinté kwéli ghê doo mgîní vyímí. Tpile tp:oo dono, u komo kapí pyu u k:ii, yi pyile kní y:i nipi dnye mgîní vyímí. W:êêní mgîdí vy:o y:i adnyi mgîní vyímí, chedê ngê daawa pyódu.

Pi yintómu yi kóté kîgha

¹¹Yi ngwo nmî Mî nî módu, u ya têtê kpaapíkpaapí mbêmê tââ doo ya. Mbóó dyámê mbêpê knopwo, mye y:aa knopwo. ¹²Myenté yélini pw:oo dniye, my:aa m:uu too, woni yi pi dmi ndîí dé, woni yi pi dmi têtê dé, nmî Mî u kada dnye kwo. Yi puku dmi pywálí too. Kópuni mwiyé a d:uu tumo, yi pi dmi yi puku dmi yedê dnye ya. Yi kópu kní yi l:êê díy:o nmî Mî ngê kóté kalê too. Puku dmi m:uu mye pywálí ngê. N:ii kní y:oo ghê kamî a pyw:ee ngópu, yi pi dmi yi puku yedê doo ya.^a ¹³Yélini kóté kalê too, woni nt:ee mwiyé a pw:oo dniye, woni dyámê mbêmê mwiyé a pw:oo dniye. Yi kópu kní yi l:êê díy:o yintómu kóté kalê too.^b ¹⁴Pwopwo ndiya kée ngê, kmêna mbwee kwéli dnye ya, yi kêlí ghi ndê ngê mye ndîí. Yi ndyuw:e u pi pwopwo myomo.^c ¹⁵Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi y:i dédnye ya, ndiya mye kée too.^d

Mbóó dyámê kamî dé yi danêmbum

21 ¹U kuwó dini ghi ngê mbóó dyámê kamî dé nî m:uu doo. Mwiyéni dé y:aa knopwo, ntii mye y:aa wo.^e ²Yi ngwo nmî Mî u p:aa Njedusalem kamî nî módu, mbóó p:uu u kwo a ndê wo. Kwodo ngê yéyéyé u kpídí u mbwo ntee dpî t:oo, u moo k:ii u ngwo dpî yéé kní, yi p:aani yinté l:ámo ngmê ngê doo ya.^f ³Nmî Mî kwéli doo ya, pi ngmê u

^z 20:6 Tpyuu 2:11; 1 Pita 2:9 ^a 20:12 Dan 7:9-10; Mát 25:31-46; Tpyuu 20:5; 13:8; 2 Kódin 5:10; Dpodo 17:31 ^b 20:13 Lóma 2:6; 1 Pita 1:17; Tpyuu 22:12

^c 20:14 1 Kódin 15:24-26,54-55 ^d 20:15 Mát 25:41 ^e 21:12 Pita 3:13

^f 21:2Hipílu 11:16; Tpyuu 3:12

dnye ndîi y:i ngmênî nyongo, apê, Chóó Lémi ala ngwo u yoo knî yi vy:o a kwo, u k:ii nipi adnyi ya. Apê, Chóó u yoo ngê adnyi ya, yi Yâpwo ngê amyaa ya. ⁴ Apê, Yi ngemi pwo dmi yi ngîma wa pyi té. Apê, Mêdaadnyi pwopwo, mêdaadnyi mbê, mêdaadnyi yii, mêdaadnyi wélîlî mgîní vyîmî. Apê, Yi kópu mbwee dé chedê ngê kédê pyaa dmi.⁸

⁵ Yi ngwo nmî Mî ngê apê, Tpile yilî yintómu kamî ngê n:aa pyépi té. Myenté a ka pê, Ala kópu dyuu d:êê ngi, mu kópu u díy:o ndê kópu dyuu, ndêndê ngê daawa têda dmi. ⁶ A ka pê, Dye ghi mbwee machedê. A ka pê, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé. A ka pê, Pini n:ii adî mbwaambwaa, mbwaa u kwo wanî y:oo, a ka daawa pwila. A ka pê, Yi mbwááni dpuwu nuu k:oo wunê mbêpê, u nt:u, ghê kamî.^h ⁷ A ka pê, N:ii dono p:uu adî l:êê, mbodo mudu y:i wa yââ, yi mbwááni vyílo ayi ndanî. A ka pê, Yi pini u Yâpwo ngê anî ya, a tp:ee ngê wanî pyódu.ⁱ ⁸ A ka pê, Ngmênê yélini adnyi nkîngê, ye Yesu ayi mb:ii ngmê, u nkwo anî mb:ii té. A ka pê, Daa kélîmî pyu yoo, yoo tupwótupwó dé, pi vye pyu yoo, pyââ ti pyu yoo, mââ ti módó yoo, nkwépi yoo, mbwee ka ngêpê pyu yoo, k:omodanê pyu yoo yintómu, a ka pê, yi yéli pwopwo myomoni ngê wa nt:ââ té, ndiya adnyin:aa mgîní vyîmî.

Njedusalem kamî u kópu dyuu

⁹ Enjel a ka ngma a loo, n:ii ngê kpadakpada u mbwaa kuu mwiyé ngmêdoo tpyé. A ka pê, A p:uu kááli. A ka pê, Sipi tp:oo u kpâm nga nîné kêmakêma.^j ¹⁰ Yi ngwo nmî Mî u Ghê Dmi mbêmê yi enjel ngê mbu ndîi ngmê mbêmê km:êê noo. Nmî Mî u p:aa Njedusalem y:i a ka a kêma ngê. Nmî Mî ka mbóó p:uu a ndê wo, doo a wupwo. ¹¹ Yi p:aani kââyikuu ntee tpile yedoo ya, nmî Mî u wuu ndîi y:i doo dnyednye. ¹² Chêêpî mbwa ndîi ngê yina ngmê, tââ u dí chono dêpwo ya. Koko tédê y:a mê miyó doo ya, enjel y:a mê miyó knî y:oo dnye t:âât:ââ dé. Yi koko tédê dmi yi pwo Yisîléli tpémi yi dyêédî y:a mê miyó yi pi dmi doo ya. ¹³ Yi p:aani u koko tédê dmi pyile pyile doo ya, wope pyile, wope pyile, amêpe pyile, mwada pee pyile. ¹⁴ Koko tédê y:a mê miyó yi maknopwo chêêpî ndîi y:a mê miyó doo kwo. Sipi tp:oo u dyépi y:a mê miyó knî yi pi dmi yi p:uu doo ya.

¹⁵⁻¹⁶ Enjel n:ii a ka doo danêmbum, kiyé kumu ngmêdoo tpyé, nkól ngê l:âmo ngmê. Yi kiyé ngê yi p:aani u mti a ngópu, chêêpî mbwa u mti a ngópu, koko tédê dmi yi mti dmi myedê ngópu. Yi p:aani chêêpî mbwa wope wope wondy:ââ wondy:ââ dé, d:ud:umbiy:e daadîi mu ló wee ó! Tââ mye yindy:ââ, my:oo yono yono y:a mê podo yono y:a. (2,400 km.) ¹⁷ Chêêpî mbwa u ntumuntumu u mti kóó mêtê ngê myedê ngópu, yono y:a mê podo y:a mê páádi. (144) Pi kóó ndy:ââ, yi enjel kóó mye

⁸ 21:4 Tpyuu 7:17; 1 Kódin 15:24-26 ^h 21:6 Tpyuu 1:8; 22:13,17; Is 55:1; Njon 7:37
ⁱ 21:7 Lóma 8:14-17 ^j 21:9-10 Tpyuu 15:1; 21:2; Epeso 5:27

yindy:ââ. ¹⁸Yi p:aani nkól ngê l:âmo ngmê, kââyikuu ntee tpile yedoo ya. Chêêpî mbwa mye kââyikuu ntee tpile, u pi njasîpê, myedoo a wuu mbele. ¹⁹Chêêpî mbwa u maknopwo chêêpîni dnye ya, kpîlê ngmê dé. Chêêpî pee n:i k:uuchêm mb:aamb:aa dé, yi p:uu knî ngmêdoo ya. Ngmê kââyikuu ntee tpile yedoo ya, u pi njasîpê, myomoni u pi sâpaiya, pyoloni u pi ákêti, podoni u pi emídîl, ²⁰limoni u pi oniks, wononi u pi kaniliyên, piini k:i chii yââ, u pi kídaisîlaitî, woloni u pi mbedîl, tówoni u pi tópas, yononi u pi kálsedoni, mê ngmêni u pi têêkwoys, mê myomoni u pi amítîs. Yintómu k:uuchêm mb:aamb:aa dé, dnya a wuu mbele. ²¹Keñe y:a mê miyó knî kêmê pee pââ ndîî ngê l:âmo ngmê dé, keñe ngmê, kêmê pee pââ ndîî ngmê. Yi p:aani kââ puu ghê nkól ngê l:âmo ngmê dé, mye kââyikuu ntee tpile yedoo ya.

²²Chóó Lémi u yâpwo ngomo y:i dípi módu, mu kópu u díy:o p:aani pee p:aani pee yintómu yâpwo ghi dé. Nmî Lémi Chóó Lémi, pini n:i u wêdêwêdê ndîî, sipi tp:oo k:i, yi p:aani wo pe wo pe a tóó mo. ²³Yi p:aani kââdí daa pil:apil:a, d:ââ myedaa pil:apil:a, mu kópu u díy:o nmî Mî u wuu ndîî y:i a dnyednye, sipi tp:oo yi p:aani u lam ntee tpile ngê a kwo.^k ²⁴Dyámê mbêmê pi yintómu yi p:aani u wuu adnyi paa, king yoo y:i wa lee dmi, nmî Mî wa châpu ngmê, kwowo, Dp:oo king yoo, nyi mu ngmidi king ndêndê. ²⁵Yi p:aani u keñe y:a mê miyó knî dye ghi yintómu adnyi kweñe, daawa kuwo t:oo, mu kópu u díy:o mgîdí daada a ghayghay, dye ghi yintómu w:êênî adnyi ya. ²⁶Dyámê wo pe wo pe yoo wa a ndê dmi, nmî Mî adnyin:aa chââchââ, amyednyi chaa kîgha. ²⁷Tpileni Chóó Lémi ka tupwótupwó dé, yi p:aani daangmêwa kee. Pi dono yoo, k:omodanê pyu yoo, yi p:aani myedaangmêwa kee. Ghê kamî u yoo yi puku yedê, yélini yi pi dmi sipi tp:oo ngê y:i a d:êê too, vyîlo yi yélini yi p:aani ayi kee dmi. Kn:aa pini daangmêwa kee.^l

22 ¹Mbwááni n:i u nt:u, ghê kamî, yi enjel ngê a ka myedê kêma ngê. Nmî Mî sipi tp:oo k:i kwéli a tóó mo, yi mbwááni y:i wunê mbêpê, myewunê wuu mbele.^m ²Yi p:aani núknînúknî p:uu wunê mbêpê. Yini n:i u nt:u ghê kamî, yi mbwááni nkîgh:ê wo pe wo pe a wee. Yi yini knî d:ââ yintómu knî yi k:oo a dââ nyédi. M:ââ k:oo y:a mê myontómu dpî da dmi. Yi p:aani tpémi y:oo kîgha a pîpî tumo, u l:êê díy:o yi ghê kamî chedê ngê daawa pyódu. Pi dyêédî yintómu knî yi vy:o yélini y:i wa lee dmi, yi yini yââ wa a ngî t:oo, yi chóóchóó adnyi pyipyi dé. ³Tpileni daa Chóó Lémi u nuu u tpile dé, yi p:aani daangmêwa kee. Nmî Mî, sipi tp:oo k:i, yi p:aani adpî ya, yi dpodo pyu yoo y:i adpî y:enê dé, nmî Mî u nkwo adnyi chaa kîgha.ⁿ ⁴U pi yi kêpa adî ya, kwódo ng:oo dmi wa m:uu ngmê.^o ⁵Yi ngwo mgîdí daadí ya, lam daadnyi kwo, kââdí mēdaadí

^k 21:23 Is 60:19-20; Tpyuu 22:5 ^l 21:27 1 Kódin 6:9-10; Tpyuu 3:5; 13:8

^m 22:1-2 Gen 2:9 ⁿ 22:3 Tpyuu 7:15 ^o 22:4 Mát 5:8; Tpyuu 14:1

pil:apil:a, mu kópu u díy:o nmî Mí Chóó Lémi vyílo ayi pil:apil:a. Nmî Mí k:ií king ngê adnyi ya, chedê ngê daawa pyódu.^p

Yesu u diyédiyé u kópu dyuu

⁶Enjel ngê a ka pê, Kópuni chi ny:ee té, ndê kópu dyuu, daawa têda dmi. A ka pê, Nmî Lémi Chóó Lémi, pini n:ií ngê komo kapí pyu kní ye u Ghê Dmi a y:ângo, yi pini ngê nga atédê dy:ââ nê, mu kópu u díy:o kópuni daa kêmakêma a pyodopyodo té, u dpodo pyu yoo yi lama pídný:oo ya. ⁷A ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu, Daa kêmakêma nîné pwiyé kní.

Ala puku yedê nmî Lémi u kópu dyuu ye kwo, daa pi ngmê u kópu dyuu. N:ií kní y:oo adnyi nyêmî dé, yi gha vy:o adnyi yiyé dé, w:aa wa a pyw:ee ngmê.^q

⁸Nê Njon. Ala kópu dyuu a chóó nî módu, a chóó my:aa nyongo. Dini ghi n:ií ngê yi kópu yilí nî m:uu too, my:aa ny:ee too, yi ngwo enjel n:ií ngê a ka a kêma too, yu dmyeno kwodokwodombiy:e k:kame nî ghê wo, ⁹ngmênê a ka pê, Apuu! A ka pê, Nangê châpu nê. A ka pê, Níidê mbwó yoo, yélini yi k:ií Chóó Lémi u komo nmye kapí ngópu, Chóó Lémi p:uu ntee nmye dpodo té, yinté p:uu myiní dpodo. A ka pê, Yélini y:oo ye kópu dyuu adnyi châachââ, Chóó Lémi p:uu ntee adnyi dpodo, yinté p:uu myiní dpodo. A ka pê, Nangê châpu nê, Chóó Lémi p:ee vyílo yu châpu ngi. ¹⁰A ka pê, Nmî Lémi u kópu dyuu n:ií ye puku yedê chi d:êê té, nangê mgímî té. A ka pê, Ye puku dmi pi kní ye nangê kwódu, mu kópu u díy:o kópuni yi pi dmi y:i a pyede, daa kêmakêma a pyodopyodo té. ¹¹A ka pê, Yélini dono, mîdný:oo dono. A ka pê, Yélini nmî Lémi ka tupwótupwó dé, tupwótupwó ngê dny:oo ya. A ka pê, Yélini mb:aamb:aa dé, kópu mb:aa dny:oo d:uud:uu dé. A ka pê, Yélini nmî Lémi u nuu u yoo, u nuu u yoo ngê dny:oo kwo.

¹²Enjel ngê a ka pê, Yesu Kédisu u kópu dyuu nyeni. Apu, Daa kêmakêma nîné pwiyé kní.

Apu, Pi yintómu kní ye yi pywuu dmi anê núw:o, kópuni a d:uud:uu tumo, ye an:uu pwila té.^r

¹³Apu, Kn:ââ nê chópu, nkoo an:uu yé.^s

¹⁴Apu, N:ií kní y:oo yi kpídí dmi a ghêê tumo, w:aa ndíî wa a pyw:ee ngmê, mu kópu u díy:o u ntââ ngê wa pyaa dmi, p:aa mb:aa wa lee dmi, koko tédê wamî kee dmi, ghê kamî u yi kîgha adnyin:aa pípi dé.^t

^p 22:5 Tpyuu 21:23,25 ^q 22:7 Tpyuu 1:3 ^r 22:12 2 Kódin 5:10 ^s 22:13 Tpyuu 1:8; 21:6
^t 22:14 Tpyuu 22:1-2

15 Apu, Ngmênê w:ââ ntee yéli yi p:aani daawa nî dmi.

Apu, Nkwépi yoo,
 pyââ ti pyu yoo, mââ ti módó yoo,
 pi vyeé pyu yoo,
 mbwee ka ngêpê pyu yoo,
 yi yéli yintómu yi p:aani daawa nî dmi.
 Apu, Yélini a k:omodanê nyédi
 ó k:omodanê yi nuu u kópu ngê a tóó,
 yi p:aani myedaawa nî dmi.^u

16 Yi ngwo nmî Lémi u dnye nî nyongo, a ka pê, Nê Yesu. A ka pê, A enjel nga kîd:a dy:ââ, mu kópu u díy:o a yoo yintómu knî yi k:ii yi kópu yilî nmyi lama píchoo ya. A ka pê, Nê Dépidi ntee pini, u tii íedê nê chópu. A ka pê, Nê mywe, a wuu ndîî.^v

17 Chóó Lémi u Ghê Dmi ngê Yesu ka kópu, A pwiyé. Sipi tp:oo u yémî p:uu ngê kópu, A pwiyé. N:ii knî y:oo ala kópu dyuu wa ny:ee ngmê, ala kópu dny:oo tpaê, A pwiyé.

N:ii adî mbwaambwaa, dpo pwiyé we. Mbwaáni n:ii u nt:u ghê kamî, n:ii ngê u yi adî kwo, Nî nda, yi pini ngê choo ndanî, u pywuu daa tóó.^w

U kuwókuwó kópu

18 Nê Njon. Kópuni dyuu ala puku yedê a kwo, nmî Lémi u kópu dyuu. Daa pi ngmê u kópu dyuu. Kópu ngmê p:uu nmyi ng:aa dmi nî nê t:emî, p:uu dmyinê nuw:o. N:ii ngê chóó u kópu dyuu ala puku yedê m:uu wa d:êê, Chóó Lémi ngê u kpadakpada ndîî ngê wa pyódu. Kpadakpada u kópu dé n:ii ala puku yedê a pyede, Chóó Lémi ngê yintoo kpadakpada u kwo ayi y:oo.^x 19 N:ii ngê ala puku yedê kópu woni knî wa a kuwo té, pi knî ye daawa vyi té, Chóó Lémi ngê yi pini wa a kuwo, kóó k:oo daawa kââ. P:aa mb:aa n:ii u pi ala puku yedê a tóó, y:i daawa nî, ghê kamî u yi kîgha daamî ma.^y

20 N:ii ngê ala kópu dyuu a ka vyi too, a ka pê, Ndêndê ngê daa kêmakêma nî nê pwiyé knî. Kwono, U p:o yila, a nuu u kópu yichi vyi. Kwono, Nmî Lémi Yesu, a pwiyé.^z

21 A tîdê mbwó yoo, nmî Lémi Yesu ntênê nmye choo a vyuwo. Wu u dí.

^u 22:15 Tpyuu 21:27 ^v 22:16 Lóma 1:3-4; Tpyuu 1:1 ^w 22:17 Tpyuu 21:6; Is 55:1

^x 22:18 Deut 4:2; Tpyuu 15:1 ^y 22:19 Tpyuu 22:2 ^z 22:20 Tpyuu 3:11; 1 Kódin 16:22